

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Tisti, ki imajo denar

Mi ga nimamo v izobilici, toda tudi narodi, ki ga imajo, so si ga morali priboriti polagoma in postopno s pomočjo naravnih bogastev ter s pridnostjo in vztrajnostjo in poštenostjo svojih ljudi. Seveda so sodelovale tudi višje sile, kakor so patriotizem, boj za samoodržanje, ki so narodnemu gospodarstvu posamezne države dale svoj izrazit pečat in vse narodni produkciji enotno smer. Med bogate države štejemo ali smo šteli — Anglijo, Francijo in Nemčijo, da ostanemo pri velikih evropskih državah. Ne ena ne druga izmed njih nima večjih narodnih zakladnic, kakor naša kraljevina, in naše ljudstvo ni prav nič manj marljivo in bistroumno, kakor so Francozi, Nemci ali Angleži. Ta ugotovitve bi nas smela navdajati z veseljem upanjem, da smo na srečni poti do blagostanja. Optimizem bi bil tudi čisto na mestu, če bi naše narodno gospodarstvo v celoti in v vseh podrobnih sestavih dobilo eno centralno smernico, ali z drugimi besedami rečeno, eno usmerjeno gospodarsko politiko.

Nemci so, odkar žive kot državnopravna in gospodarska enota, imeli predvsem pred očmi svojo domovino. Na domačih tleh si morajo ustvariti industrijo, ki bo na višku, doma si morajo graditi gospodarsko organizacijo, ki bo po možnosti najbolj popolna, tako, da ne bodo več odvisni od tujine. Ta misel je prešinila ves nemški narod, ki je začel nositi svoje male in velike prihranke v domačo industrijo in v domače obrti. Nemški denarni zavodi, ki so zbirali ljudske prihranke, so jih dajali na razpolago domačemu narodnemu gospodarstvu. Po vojni tečejo cele reke denarja v Nemčijo v obliki posojil in odprtih kreditov, s katerimi si Nemčija vedno bolj izpopolnjuje svojo gospodarsko organizacijo, svoje železnice, svojo industrijo, svoje poljedelstvo in svoje trgovinske naprave. Nemški narod je na to navajen. On je pripravljen celo doprinesiti velike žrtve in bo raje svoj denar porabil doma, kakor da bi ga posojal v inozemstvo, četudi bi se mu ponujale višje obresti. Na dnu nemškega gospodarskega življenja je izrazit državotvoren čut, in tudi denarna politika stoji nespodbito pod tem vplivom.

Anglež je usmerjen drugače. Angleškega imperija niso ustvarile angleške vojne, angleški denarni prihranki angleškega naroda in imperialna zasnovana gospodarska politika. Anglija zanemarljivo svojo domačo gospodarsko organizacijo in njeno premogovniko spadata danes med najbolj nazadnjaško opremljene v Evropi. Zato pa ponuja denar ne sicer vsakemu, kdor iztega roko, ampak vsakomur, ki ga porablja za razširitev angleškega gospodarskega omrežja. Angleški prihranki so se stekali po celotnem svetu in bili prvi graditelji imperija, kakor so sedaj najvažnejša vez med materno zemljo in med prekomorskimi posesti. Obresti od investicij v inozemstvu se vračajo v vedno večjih množinah v Anglijo ter krijejo trgovinsko izgubo, katero povzroča pasivna trgovinska bilanca. Prestestani zopet gredo ven v svet v obliki posojil, s njimi trgovinski dobički, dobički podjetij, ki imajo svoj socialni sedež v Londonu, svoje obrate pa raztrešene po vsej zemeljski obli. Angleži torej gleda svetovno. Njega domača zemlja ne more preživeti, zato gleda v svet. Angleški državniki so znali vcepiti v narod izrazit imperialni čut, ki je gonila sila angleškega gospodarstva. Zato se ne smemo čuditi, če slišimo, da Angleži nalagajo svoj denar v kraljih, kjer momentano ni pričakovati nobenega dobička. Dobitek bo prišel morda šele po desetletjih, ampak takrat bo tako velik, da bo povrnil ves riziko. Angleški denar je v službi imperija.

Pri Francozu je stvar zopet druga. Francoz predvsem šteti. Svoje prihranke je vedno tako nalagal, da so mu neshi kolikor mogoče visoke in sigurne obresti. On svoj denar rad izroča državi, ki ga uporablja za varna posojila inozemskim državam. Enako politiko zasledujejo tudi denarni zavodi. Bojijo se avantur v inozemstvo, če ni gotovo, da je denar varno naložen in da nese sigurne obresti. Pri tem Francoz včasih tudi pozabi na mednarodne interese svoje domovine. Značilno je, da francoske banke niso marale kupiti akcijskega suškega prekopa, ko jim jih je ponujal egiptovski podkralj v osemdesetih letih zadnjega stoletja in da so investirale visoke vsote v ruske električne naprave, ker v prvem slučaju ni bilo nobenega izgleda na skorajšnje dobičke, ko so ruske elektrarne dajale vedno vsakoletne rente. Francoski denarni zavodi k večjemu dajejo kratkodobna posojila na zunan in na znotraj, s katerimi ni zvezan nikak riziko in ki se visoko obrestujejo. Francoski industrialci se trudijo, da bi pregovorili denar za bolj živo sodelovanje pri izpopolnitvi notranje gospodarske organizacije. Francoska zemlja je bogata, kolonije predstavljajo neizčrpne vire. Politiški prigrinjajo bankam, da je prišel čas za to, naj se denar uporablja v inozemstvu. Kljub vsemu temu je ostal Francoz skeptičen. On ni špekulant, veruje samo v premoženje, ki raste polagoma z delom in s štedljivostjo. Štedljivost je temeljna poteza francoskega narodnega gospodarstva, ki ima to veliko posledico, da stavi domovini na razpolago za vsak slučaj potrebe velikanke zaklade realnega bogastva.

Primeri, ki smo jih navedli, so zanimivi in poučni. Dolžnost naših državnikov bo, da nas preslišijo istotako z eno veliko vodilno idejo, za katero bomo žrtvovali svoje prihranke, mesto da bi jih uporabljali razpršeno in brez vsakega cilja. Zunanji svet nas ne interesira, ampak mililiti bo treba, da sami začnemo dvigati naše domače naravne zaklade. Jugoslovanski narod ustrepen čaka teh smernic.

Rivaliteta ob baltiškem zalivu

Dvoboj med Gdanskom in Gdynio — Poljska dokazala potrebo koridorja Sovjetski cinizem

Varšava, 19. nov. ne. Ob istem času, ko so se vršile volitve v poljski sejm, si je tudi svobodno mesto Gdansk izbralo svoj senat. Volitve v tej mali državi pod pokroviteljstvom Društva narodov so nosile pečat samoobrambe. Gdansk, staro mesto nemške Hanze, čuti, da v sled novih političnih mej, ki ga obdajajo, polagoma hira in propada. Poljska si je na tem iztočišču v baltiški zaliv, na koncu toliko imenovanega koridorja, zgradila tekom zadnjih deset let popolnoma novo pristanišče, na kraju, kjer se je nahajala prej neznatna ribiška vas. Novo poljsko pristanišče Gdynia šteje danes nad 40.000 prebivalcev.

Gdanski senat, ki vlada svobodno mestu in njegovih pol milijona prebivalcev, je nedavno vložil protest proti poljski vladi pri Društvu narodov, češ, da Poljska na vse sile dela za to, da bi uničila mesto in njegovo trgovino. Poljsko zunanje ministrstvo je odgovorilo, da ima poljska država pravico si zgraditi svoje lastno pristanišče, ki obstoja Gdanska ne ogroža in ki bo pomagalo zmagovati veliki izvozu in uvozu promet 30 milijonske države.

Vaš dopisnik je obiskal Gdansk, že opetovano, toda ni mogel odnesti vtisa, da to mesto umira. Pristaniški promet Gdanske je danes večji kot je bil pred vojno. Prebivalstvo pristaniškega mesta, ki je tako ponosno na svojo prošlost, ni v teku zadnjih let izgubilo ničesar od svojih udobnosti, ki jih je ustvarila nemška

smotrenost. Mesto napravi vtis razkošnosti in očitnega blagostanja.

Poljsko zunanje ministrstvo je opetovano opozorilo na dejstvo, da je na dnu vsega prepira, katerega rešuje Društvo narodov, politika. Gdansk je nemško mesto in njegova kultura je nemška. Berlinska vlada se smatra za neke vrste višjega varuha nad tem izgubljenim detetom. Ker bi Nemčija na drugi strani rada odstranila poljski koridor in potisnila Poljsko nazaj od morja, se trudi dokazati, da je mesto Gdansk pred ruino ter da se morajo spremeniti državne meje, če se hoče to pristanišče obvarovati pred propadom. Poljska pa je ravno z gradbo novega pristanišča Gdynije dokazala, da ima koridor smisel, da je celo potreben, da je neizbežen. Promet, ki iz cele Poljske sili proti severu, postaja čimdalje bolj obširen, tako da bosta imeli obe pristanišči posla dovolj, da ga premagata.

Absurdnost rešitve, ki jo je iznašla mirovna konferenca, ko je pod vplivom velikega sovražnika Poljakov Lloyd Georgesa novo ustanovljeni poljski republikli odrekla mesto Gdansk ter čisto po nepotrebnem ustvarila na baltiškem zalivu odprto rano, se z vsakim letom bolj dokazuje. Rivaliteta med Gdanskom in Gdynio je sicer bolj navidezna in iz političnih ozirov nalašč napuhnjena, toda bo igrala in mora igrati velikansko vlogo v vprašanju odnosov med Nemčijo in Poljsko v bodočnosti.

Zeneva, 19. nov. fr. Iz krogov Društva na-

rodov se širi vest, da se odsek za upravo samostojnega svobodnega mesta Danzig (Gdansk) intenzivno bavi z nesoglasji, ki so izbruhnili med poljsko državo in gdanskim senatom. Govori se, da je neka visoko stoječa angleška diplomatska osebnost hotela posredovati v tem smislu, da bi se napravil kompromis med obema vladama. Poljska vlada bi se imela pozvati, da po končani zgraditvi Gdynije opusti vsako propagando za uporabo tega pristanišča in da prepusti trgovini svobodno roko, da se odloči ali za eno ali za drugo pristanišče. Poljski politični krogi ta predlog ne smatrajo za resnega.

Kowno, 19. nov. ne. V političnih krogih se odločno demantira vest, da se litvanska vlada poslužuje nemške diplomatske pomoči pri ureditvi nemškega vprašanja. Govorilo se je namreč, da je poljska vlada hotela priti do sporazuma z Litvo glede mesta in pristanišča Memel, ter da se je sporazum preprečil na intervencijo nemškega zunanega ministrstva, ki nima interesa na tem, da bi Poljska dobila še drugo pristanišče na Baltiku pod svojo kontrolo.

Moskva, 19. nov. ne. »Izvestja« se bavijo na uvodnem mestu z rivalitetami, ki so se pojavile na Baltičkem morju med posameznimi lukami. Sovjetsko glasilo ironično pristavlja, da zaenkrat Rusija gleda na celo stvar indiferentno, ker bo prišel čas, ko bo Rusija zopet zasedla baltiško obrežje in uredila vse nespo-

Nj. Vel. kralj pokrovitelj letalskega kongresa

Gen. Petrovič šef jugoslov. delegacije

Belgrad, 19. novembra. AA. 23. decembra bo v Parizu 1. mednarodni kongres za varnost v letalstvu. Ta kongres priredi francoski odbor za letalstvo na pobudo francoskega letalskega ministrstva. Na dnevnem redu kongresa so tele glavne točke 1. vprašanje znanstvenih in tehničnih izumov, ki utegnejo služiti varnosti v letalstvu. 2. Vprašanje varnosti v raznih panogah letalstva. 3. Vprašanje dokumentov in statističnih pregledov, ki utegnejo služiti propagandi letalske varnosti vseh slojev prebivalstva.

Na prošnjo francoskega odbora je blagovoli Nj. Vel. kralj Aleksander prevzeti pokroviteljstvo tega kongresa obenem s kraljema Španije in Belgije, princema Luksemburškim in Monaškim in predsedniki republik Francije, Letonske in Litve.

Za šefa jugoslovanske delegacije na kongresu kakor tudi na mednarodni letalski razstavi, ki bo v Parizu od 28. novembra do 14. decembra t. l., je določen generalštabni brigadni general Vojislav Petrovič, načelnik štaba zrakoplovne komande.

Blagoslovitev prapora „Jadranske Straže“

Nj. Vel. kraljica kumica

Belgrad, 19. novembra. AA. Njeno Veličanstvo kraljica Marija bo kumovala zastavi Jadranske Straže belgrajskega krajevnega odbora Nj. Vel. kraljica Marija je sprejela danes ob 11 dopoldne delegacijo krajevnega odbora Jadranske Straže v Belgradu. Delegacija je zaprosila ob tej priliki Nj. Vel. da sprejme mesto kumice pri blagoslovlitvi zastave belgrajskega krajevnega odbora, ki bo v drugi polovici meseca decembra t. l. Nj. Vel. kra-

ljica je blagovolila sprejeti kumstvo. Interesirala se je tudi za delo in napredek Jadranske Straže. Nj. Vel. kraljica se je lepo poslovila od delegacije, v kateri so bili predsednik dr. Dušan Peleš, minister v pokoju, podpredsednik Stevo Vagner, advokat, tajnik Božidar Lukić, divizijski vojaški duhovnik ter člani upravnega odbora: Ljubica dr. K. Konstantinovića, Angelija dr. Slavka Sečero-va in g. Miljutin Protić, advokat.

Letno zasedanje Narodne odbrane

Predvidene velike svečanosti v Skoplju

Belgrad, 19. nov. 1. V nedeljo se vrši občni zbor Narodne Odbrane. Letošnji kongres, za katerega se vršijo velike priprave, bo v Skoplju. Predsedstvo te važne organizacije je izdalo oklic, v katerem poudarja cilje Narodne Odbrane. Med drugim navaja, da je letos v celi državi 407 odborov. Zlasti so razvite organizacije ob meji v dravski banovini.

Kongres se bo delil v tri dele. 1. Oficijski del, v katerem bo sodelovalo 105 delegatov, članov osrednjega odbora in predsedniki oblastnih odborov, predsednik mestnega odbora belgrajskega in

po 2 delegata oblastnih odborov. 2. Drugi del bo svečani del. V njem bodo sodelovale vse korporacije in uradi. 3. Tretji del bo manifestacijski, ki bo javen. Predvsem se bodo obravnavala vprašanja organizatoričnega značaja, za proslavo tridesete obletnice, ko se je Narodna Odbrana kot organizacija akvirirala. To bo 1. 1933. V zvezi s tem se bo na kongresu obravnavalo vprašanje o enotni organizaciji oziroma o zvezi vseh nacionalnih sorodnih društev. V tem smislu bo kongres sprejel tudi potrebne resolucije.

Gospod. posvetovanja v prestolici

Važna seja Narodne banke

Belgrad, 19. nov. 1. Že več dni se v Belgradu vršijo pod okriljem Industrijske zbornice posvetovanja zastopnikov vseh trgovskih in obrtnih zbornic ter gospodarskih organizacij radi skupnega stališča nasproti skupnemu davku na poslovni promet. Danes so sprejeli resolucije že za več predmetov in panog podjetja. Danes so pričeli razpravljati o tem davku za podjetja, ki se pečajo s prodajo žita in mlinskih proizvodov. Sejam prisostvujejo zastopniki vlade. Načrtuje se, da se bodo zahteve in želje zastopnikov gospodarskih krogov pri končni davčni reformi na tem polju.

Belgrad, 19. nov. 1. Danes se je vršila seja Narodne banke, na kateri se je razpravljalo o kreditni politiki s posebnim ozirom na tako zvane sezonske kredite. V tej zvezi so se stali predlogi radi reforme dosedanjega načina dobivanja teh kreditov, da bi vsi gospodarski krogi iz vseh pokrajin bili sorazmerno enako dotirani.

Dunajska vremenska napoved. Oblačno. Tu in tam padavine in sneg, ki bo pozneje prešel v dež. Višja temperatura in zanačni vetrovi.

Slovo diplomata ČSR

Belgrad, 19. nov. 1. Dosedanji odpravnik poslov čehoslovaškega poslanstva g. dr. Vokač odputuje prihodnje dni na svoje novo službeno mesto v Tirano. Dr. Vokač je v Jugoslaviji prebil na tem odgovornem položaju več let in si je pridobil prav velike zasluge za intimne politične in druge stike med Čehoslovaško in Jugoslavijo.

Med številnimi oprostilnimi večeri in banketi, ki se prirejajo njemu v čast, se je danes vršilo intimno kosilo, ki so mu prisostvovali zastopniki vsega jugoslovanskega časopisja. V imenu časnikarjev se mu je v zelo toplih besedah zahvalil Frane Smodej, ki je posebej naglasil njegovo delovanje, posebno pa njegov način, s katerim je občeval z zastopniki časopisja. V imenu časnikarjev mu je želel veliko uspeha na njegovem novem, tako odgovornem mestu, kamor gre.

Katoliška katedrala v Belgradu

Zagreb, 19. nov. m. Belgrajski katoličani so začeli z veliko akcijo za zgraditve veličastne katedrale v Belgradu, ki bo veljala 16. milj. Din. Zato so razposlali na vse občine, ustanove in posameznike apel, da s svojimi prispevki podpro akcijo belgrajskih katoličanov, da bi se katedrala mogla čim prej zgraditi.

Kredit za izplačilo razlaščenih zemljišč

Belgrad, 19. novembra. Z. Davčni oddelek finančnega ministrstva je poslal finančnim ravnateljem razpis za izplačilo razlaščenih zemljišč. Po tem razpisu so finančne uprave lastnikom dolžne v 15 dneh izvršiti izplačilo odvzetih zemljišč za državne potrebe. Izplačila se bodo vršila iz tistega fonda in za tiste osebe, za katere je finančno ministrstvo dalo potrebne kredite.

Seja VZS

Belgrad, 19. nov. AA. Državni zakonodajni svet je imel danes sejo od 16. do 19. V pretresu je bil načrt uredbe o lekarnarskih zbornicah. Pretres je v načelu končan in se je začelo proučevanje v posameznostih.

Kot referent ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje se je seje udeležil inspektor dr. A. Štampar. Na seji je bil izvoljen odsek za proučevanje načrta o izpopolnitvi zakona z dne 25. aprila 1894 o ureditvi zemljiške zajednice, v katero so stopili člani sveta dr. Šurmin, Svetislav Popović in dr. Balen. Prihodnja seja bo 20. t. m. ob 16 popoldne.

Visoko odlikovanje

Belgrad, 19. nov. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil na predlog ministra za zunanje zadeve odlikovan z redom jugoslovanske krone I. razreda g. Mate Bošković, opolnomočeni minister in delegat kraljevske vlade pri reparacijski komisiji v Parizu.

Oddaja kolodvorskih restauracij

Belgrad, 19. nov. AA. Sarajevska železniška direkcija je razpisala licitacijo 29. decembra glede oddaje v najem kolodvorske restauracije v Lastvi, 23. decembra za restauracijo na postaji Ustiprahi Gareždi, 20. decembra pa glede bifeja v Uvcu.

Velik ribji lov

Split, 19. nov. Z. Poslednje dni se je izvozilo 35 do 40 stotov raznih rib v Zagreb, Belgrad in Ljubljano.

Ustvarjanje imperija

Indska konferenca zahteva zvezo z Anglijo — Egipet išče novo obliko imperijalnega članstva

London, 19. novembra. AA. Danes je indijska konferenca nadaljevala splošno razpravo o indijskem ustavnem problemu. Listi naglašajo, da so govori napravili zelo ugoden vtis.

Na današnji seji konference je Mahatma iz Alvarja izjavil, da je trdno prepričan, da bodo indijske države Indiji ravnokar koristile, kakor Britska Indija sama. Indijski principi so vedno pripravljene delati za večjo Indijo. Principi so nadalje menili, da mora ostati Indija kljub zvezi vladavini v zvezi z Anglijo. Kljub temu mora ostati notranja avtonomija indijskih držav popolnoma neslovesna, kar bodo stopile v zvezi pravic, ki bi jim ne smejo biti oropane svojih pravic.

Dr. Moon je dejal, da niso Hindujci prišli vprašati, da bi angleška vlada priznala Indiji položaj dominijona. Prišli so, da povedo angleškemu narodu, kaj Indija želi. Prehvalstvo Indije se bo zadovoljilo edine s popolnim poštanjem dominijona in s polito odgovorno vlado, ki se bo zadržala, toda čas je minul, ko je ti.

Z Bogom

Rio de Janeiro, 19. nov. AA. Nova vlada je zvečer imela predsednik in bivši ministrom polno sejo za Evropo.

Austrijska vladna kriza

Dunaj, 19. nov. KK. Kljub karševskemu očitku poslancev se je sestala danes na posvetovalni, ki je trajala dopoldne in popoldne. Doseženi so bili naslednji sklepi: ministri so se morali zavedati, da je bil Buresch je bil soglasno opozabljen za avstrijskega kluba, obenem so mu pooblastili, da stopi v pogajanja s Heilmannom, kakor tudi z dr. Schöberl. Buresch je bil soglasno opozabljen za avstrijskega kluba, obenem so mu pooblastili, da stopi v pogajanja s Heilmannom, kakor tudi z dr. Schöberl. Buresch je bil soglasno opozabljen za avstrijskega kluba, obenem so mu pooblastili, da stopi v pogajanja s Heilmannom, kakor tudi z dr. Schöberl.

Dvojna mera

pri razorožitvi

Ženeva, 19. novembra. KK. Pripravljenost razorožitve nemške vojske je danes po dolgih debatah končala sejo s tem, da je bil odklonjen predlog Litvinova, da se letuša za nove vojne letice po 1000 ton orožja in skupno 2000 ton. Ta odklonitev je bila utemeljena s tem, da je dolžnost vsake države, ki ima orožje, da ga razoroži. Konferenca je končala sejo s tem, da je bil odklonjen predlog Litvinova, da se letuša za nove vojne letice po 1000 ton orožja in skupno 2000 ton. Ta odklonitev je bila utemeljena s tem, da je dolžnost vsake države, ki ima orožje, da ga razoroži.

Komunisti med seboj

Berlin, 19. november. Z. Berlinski list ruskih socialističnih demokratov (Die Sozialistische Rotte) prinaša iz zanesljivega vira iz Moskve vest, da so bili v zvezi z aretacijo predjednika notranjih ruskih sovjetov, ljudskega komisarja Sirova aretirani tudi nekateri drugi komunisti, med njimi Andrejev, član vrhovnega delavskega sveta, general Blücher, vrhovni poveljnik sovjetskih ruskih čet na daljnem vzhodu, ki je do nedavna veljal kot narodni junak in je premagal Kitajce na ozenljivi vzhodni kitajske železnice.

Ta aretacija, kakor tudi nenadna izmenjava visokih uradnikov, se spravlja v zvezi z odkritjem tajne organizacije, katere središče je bil Sirov, ki ga je Stalin smatral za zanesljivega prijatelja. V zasebnem stanovanju Sirova in uradnem stanovanju vrhovnega poveljnika pošte in brezojava, Antikova je zasedala zarotniška centrala. Z njima je bilo v zvezi nekoliko višjih častnikov, med njimi nedavno aretirani general Rjutin in cel niz kavkaskih komunistov. Med temi je bil tudi osebni Stalina prijatelj in bivši predsednik delavske in kmetijske inspekcije Orkonikidze. Zaroto je izdal Rikov, ki je v poslednjem času dvomil nad uspehom te akcije. Rikov ni bil aretiran, marveč so ga poslali na počitnice na oddih.

Kralj Hussein še živi

London, 19. nov. AA. Uradno demantirajo vest o smrti bivšega hedžabkega vladarja Husaina. Pač pa je njegovo zdravstveno stanje slabo.

V zrakoplovu iz Amerike v ječo

Dunaj, 19. nov. AA. Po vsem mestu se govori o Levinovi aretaciji. Ameriški industrijalec je sumljen, da je dal nalog za ponarejanje denarja. Levine se izgovarja s tem, da je šlo samo za nahavo igralških žetonov. Redarstvo je obdržalo Levine v zaporu do nadaljnjih informacij.

Bančni kralji

Pariz, 19. nov. AA. Jutranji »Temps« poroča, da je banka Despeyroux v Lyonu zaprla blagajno in prenehala začasnno delovati. Aktiva znašajo 1.800.000 frankov, pasiva pa 8.000.000 frankov.

Zagrebska vremenska napoved: Po večini oblačno, hladno.

zična sila strahovala indijsko ljudstvo. Indija zahteva položaj dominijona v mejah imperija. Govornik je končal, da nastaja vprašanje, ali naj Indija dopolnjuje Anglijo ali pa naj ji bo nasprotna. V zadnjem primeru bo trajna nevarnost nemirov in zatiranja.

Zastopnik Sikhov Sardar Ujjal Singh je naglasil, da se mora priznati Indiji tudi s stalno Britsko Indijo položaj dominijona in popolna enakopravnost v britskem imperiju. Popolnoma avtonomna pokrajina naj bo pod odgovorno osrednjo vlado. Zahteval je zaščito narodnih pravic in pravice manjšin. Manjšinskega problema. Indijci so miroljubnejši od Evropejcev in ne bodo izpolnili njihove zahteve, ne bo več nevarnosti za nemire. Ustava mora varovati Indijo pred razkrajanjem težnjami. Ni se ne sme storiti, kar bi škodovalo kreditu in avtoriteti centralne vlade. Ustava naj ne bo nič strogo centralistična niti strogo federativna. Ustreza pa naj posebnim indijskim razmeram.

Sir Annapu Patro iz Madrasa je ravno tako zahteval, naj se prizna Indiji popolna enakopravnost z drugimi deli britskega imperija.

London, 18. nov. os. Politična javnost z velikim zanimanjem zasleduje razvoj konference. Zastopniki vseh strank so se zglasili pri min. predsedniku ter mu izjavili, da ga bodo podpirali v njegovem delu za ureditev indijskega vprašanja. Značilno je, da je Garvin, znan zakulisni svetovalec Lloyd Georgea in izdajatelj tednika »Observer« začel z veliko vneto pisati, za federativno ustavo indijskega cesarstva.

London, 19. nov. KK. Najvažnejši programne točke nove egiptiske stranke, ki jo je ustanovil ministrski predsednik Sidki paša, zahteva v svojem delovnem programu popolno neodvisnost Egipta in ohranitev suverenosti nad Sudanom, novo pogodbo o do sedaj še neurejenih odnosih z Anglijo, odpravo kapitulacije, vstop v Društvo narodov ter obrambo ustave in neodvisnost sodnikov.

Nočni alarm na Reki

Mesto zasedla števila policija

Sass, 19. novembra. AA. V večer s proganjajo v Italiji, ki so napredovali na silo proti delavcem, nego tudi proti ostalim zastopnikom bivših političnih strank, proti inteligentom, industrijalcem, generalom in drugim nasprotnikom fašizma, se je večer vršila na Reki cela vrsta preiskav v hišah uglednih Rečanov, za katere se sumi, da niso morda nasprotniki Mussolinijevemu režimu. Policija je ponoči ob 11 blokirala s policijskimi agenti vse glavne ulice. Vsi posantje so bili ustavljeni in so se morali legitimirati. Razen tega so bili telesno preiskani, mnogi od njih so bili aretirani. Aretiranci so takoj odpeljani z Reke v notranjo Italijo. Zvedelo se je, da je prišlo te dni na Reko okrog 80 policijskih agentov.

Fašistična homilija na dijaške

„Odriniti nasproti učiteljem“ - Brezobzirni lašisti - Prepestru čepice

Rim, 18. novembra. Režimni fašistični poročila, da je generalni šef fašistične organizacije po nalogu predsednika vlade razposlal cirkularno svetovalno pismo italijanskim dijakom. Spomenik, katerega naj dijaški berejo s spoštovanjem, se peče v vsaki vprašanji, ki izpolnjujejo dijaško življenje, ter ne pozabljati omeniti tudi dijaške čepice, ki naj bo resno fašistična, ter brez vsake nepotrebnosti dekoracije.

Giuratti opozarja mladi študentovski svet, da je minil čas, ko se je dijakom morda kaj oprostilo na račun njihove mladosti in neizkušenosti. V svojem obnašanju naj ne pozabljajo, da predpostavljajo, da mora biti dijak odlojen odkrit in stanovit. Toda tudi profesorji si naj zapomnijo, da ne gre, da bi s svojo strogo ali s svojo milino vplivati na politično razsodnost študentov. Dijak, ki hoče s častjo nositi priimek, da je italijanski, mora biti svoj.

ednega obnašanja in brezobzira lašist. Giuratti sveti dijaštvu pred prevelikim čučenjem športa. Sport ni stroj, ki ustvarja šampijone. Šeje pa fašizem na splošno zavrača moderni estetični kult, ki nasprotuje močnatosti fašističnega ideala. Giuratti nasvetuje nadalje dijakom, da ne smejo kazati prevelike ljubeznivosti inozemskim študentom. Fašistični dijak bo ljubezniv z ozirom inozemci, ki so gostoljubni tudi namur fašistom. On sovraži inozemce, ki so sovražni fašizmu.

Na koncu poziva Giuratti dijaštvo naj se odloči za prapor, pod katerim hoče korakati v življenje. Tukaj Duce, tam brezimnenska masa manjverdnih bitij. Kje hočejo iskati dijaški svojih idealo.

V dijaških krogih je Giurattijeva spomenica vzbudila veselo razpoloženje.

Krvavi izgredi po vsej Španiji

Nevarnost vojaške revolte

Madrid, 19. nov. KK. Danes so bili zatvorjeni lokali zveze strokovnih društev, ki jih je vlada proglasila za nezakonite. Pri večeršnjem spopadu s policijo sta umrli dva ranjena. Skupaj je bilo deset smrtnih žrtev, deset težko ranjenih po strelah in razen tega mnogo ranjenih policistov, ki so bili zadržani s kamni. Policija, vsi aretacije v velikem obsegu. Generalna stavka se je razširila tudi na druga mesta, tako na Badalono, Rias, Plasencio. V Sevilji stavkajo zaenkrat samo študenti.

Madrid, 19. nov. KK. Ob 1 je orožništvo peš in na konjih zasedlo vsa važna križišča cest in trgov v oddelkih po 20 mož. Posebno močna je straža na trgu pred kraljevo palačo. Nočni oddelki stražijo jazna predmestja. Vse hišice, ki prihajajo od zunaj, ustavlja orožništvo. Pred stanovanji znanih republikancev so nastavljeni policisti. To stanje je trajalo do 7 zjutraj. Zgodilo pa se ni nič. Širi se mnenje, da je vlada ali pa policija dobila zaupna poročila, da je nameravala pretekle noč izbruhniti vojaška revolta.

Opozicija v Turčiji obupala

Ker ni discipline je Felhy Bej razpusil liberalno stranko

Istanbul, 19. nov. or. Še ni dolgo tega, kar je inozemstvo z vidnim zanimanjem sprejelo na znanje, da se je Kemal Paša naveličal vladati brez opozicije, katere imajo vsi parlamenti civiliziranih držav. Dal je poklicati svojega pariškega poslanika in ga naprosila, naj izvoli sestaviti opozicijsko stranko. Felhy Bej se je vladu odzval in ustanovil liberalno stranko, v katero se je med prvimi vpisal sam Kemal Paša. Ki je tak ostal nepristransko nad političnimi boji kot član vladne in opozicijske stranke.

Ravnokar poroča anatolska korespondenca, da je Felhy Bej sklenil stranko zopet razpusiti iz razloga, ker ne drži nobene discipline. Felhy Bej je kot opozicijski napadel vlado v državnem zboru radi nasiljev, ki jih je izvajala pri občinskih volitvah. Če se se namreč javili pristaši liberalne stranke na volitvah, se jim je povedalo, da sploh niso nikjer vpisani in da morajo prinesiti krstne liste, da dokazujejo svojo eksistenco.

Nadalje upravni organi niso hoteli priznati pristnosti podpisov volivcev, ki ne znajo pisati ne štati in so se morali posluževati svojih prstnih odtiskov. Drugod so liberalni volilci bili začasnno zaprti, dokler so volitve trajale. Felhy Bej je na podlagi teh izkustev na polju turške demokracije predlagal nezaupnico vladi. Pri glasovanju se je pa izkazalo, da je glasovalo za vlado 214 poslancev, proti eden (Felhy Bej). 9 jih je pa bilo odsotnih. Felhy Bej je nato sklenil razpusiti svojo stranko, a je še dvomljivo, če bo na njegov predlog pristal predsednik republike Kemal Paša.

Sovjetski vpad na jugoslovanski trg

Boljševiki hočejo dezorganizirati naše gospodarstvo

Pariz, 19. nov. Tukajšnja »Rusia« in Slovanstvo poroča iz »jako zanesljivega vira« sledeče: Trgovski stiki med Jugoslavijo in Sovjetsko Rusijo so prav neznatni. Zadnji uradni podatki iz leta 1929 omenijo jugoslovanski izvoz v zvezu samo 4.58 milj. Din; največ se izvažajo črelovine za sovjetske strojarne in sicer v vrednosti 4.55 milj. Din. Sovjetski uvoz v Jugoslavijo znaša 10.3 milj. Din, 8.4 milj. Din odpade na sol, ki jo kupuje državna monopolna uprava. Razen tega prodajo Sovjeti Jugoslaviji nekaj antracita, uglja, filne in konzerve. Z ozirom na zemljepisno oddaljenost in obojestransko pomanjkanje trgovne industrije bi itak bilo težko pričakovati posebno živahnih trgovskih zvez, da bi v normalnih razmerah Sovjeti lahko imeli v Jugoslaviji dober trg za svoj an-

tracit, nafto, katun in platno. Zaenkrat res ne morejo sovjeti veliko pričakovati od izvoza v balkanske države. Toda njih trgovski posli imajo kakor vedno posebno obsebo. Sedanja agrarna zveza oz. njena trgovska politika zelo ovira sovjetski izvoz. Radi tega je v »Ekonomske« žizni sedanjih namestnikov trgovskega komisarja Rosenholz izjavil, da je ta politika povzročila padec žitnih cen. Ker jugoslovanski trg ni neposredno dostopen sovjetom, ga poskušajo dezorganizirati s pomočjo svojega dumpinga in so sklenili, da ga naskočijo preko Grske, kjer so si ustvarili blagovno centalo. Toda jugoslovanski merodajni činitelji že vedo o teh načrtih in so seveda popojoma pripravili na sovjetsko gospodarsko vojno napoved.

Priprave za mednarodno konferenco dela

London, 19. nov. AA. Včeraj se je sestel tajnik za rudnike Shinwell z nemškimi ministrom dela Steegerwaldom. Državnika sta razpravljala o mednarodnem sporazumu v vprašanju produkcije in prodaje promoga in pretresala vprašanje delovnega časa rudarjev. Ministra sta v vseh vprašanih popolnoma sporazumela. Steegerwald je izjavil, da bo predložil Shinwellu predlogu nemški vladi, da se omogoči skupen nastop pri prihodnji mednarodni konferenci dela.

Ponesrečen parnik

Lisbona, 19. novembra. KK. Angleški potniški parnik »Highland Hope« parobrodne družbe »Nelson« je v gosti megli zadrl ob 5 na skalo, 15 milj od pristanišča Peniche. Parnik je potoval v južno Ameriko in je imel na keru 515 potnikov, med njimi 233 Spancev, ki so povečini potovali v južno Ameriko. V prvem trenutku je nastala med potniki velika panika, vendar so bili pripravljeni takoj vsi zbolni, s katerimi so upraviteli vse potnike v pristanišče Peniche. Pri tem so pomagali tudi ribiči, ki so slučajno lovili v bližini katastrofe. Potniki so bili pomanjkljivo občejeni. Pozneje so jih prepeljali v Lisboto.

Uradno obvestilo

Ljubljana, 19. novembra. AA. Vršilec dolžnosti bana dr. Pirkmajer v petek 21. t. m. ne bo sprejemal strank, ker bo uradno zadržan.

Zakon o občnem upravnem postopku

Belgrad, 19. nov. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih zadev generala Petra Živkovića podpisal zakon o občem upravnem postopku. To je četrti veliki zakon, kar jih je bilo po vrsti izdelanih na polju notranje uprave.

Po 6. januarju 1929 se s tem zakonom enotno uredi za vsu državo enoten postopek v vseh upravnih zadevah, izvenisti upravno-kazenski postopek, ki v primerih, ko so oblastva in njihovi organi zaradi javne varnosti pooblašteni storiti nujne ukrepe brez predhodnega postopka. Zakon velja za vsa oblastva in njihove organe, za ministrstva, ki so jim oblastva podeljena, dalje za banovine ter za občine, kjer so, vpoštevajo posebne razmere kmetijskih občin, določeni posebni predpisi.

Prvo poglavje prinaša splošne predpise o oblastvih, o njihovi stvarni in krajevni pristojnosti, poverjenju uradnega dela drugim oblastvom in vzajemno pravni podpori oblastvom. Zlasti so posebne odredbe o občinsko-upravnem oblastvu in o njegovih pristojnostih, v kolikor ni izrečeno drugod urejeno, o sposobnosti in bistvu strank, sposobnosti za samostojno izvedbo postopka, urejeno analogno načelom civilnega prava. Kot pooblaščenec smejo nastopiti vse samostojne osebe. Oblast je dolžna sprejeti in predložiti vloge s formalnimi napakami, toda mora zaradi reda poskrbeti, da so popravljene. Strankam je dovoljeno pogledati spise in vzeti prepise, razen v posebnih izjemah, kakor na primer pri zapiskih o posvetovanjih in spisih, označenih kot zaupni. Oblastva smejo izpremeniti roke, ki so jih sama postavila, ne smejo pa izpremeniti rokov, ki jih določijo zakoni ali urede. V splošnem se je gledalo na to, da se v tem pogledu vpoštevajo upravne zahteve strank.

Roki se računajo od dne, ki pride za onim, ko se je dogodek zgodil.

Prihodnja poglavja obdelavajo podrobnosti postopka v njegovih posrednih stadijih. V načelu velja princip, da se v glavnem izda en sklep, vendar se mora po potrebi predmeta tudi razčleniti v različne točke in v vsaki izdati odločitev. Proti predpisu prvostopne odločitve je upravičena pritožba samo na prvo višjo oblast. Po pravilu pritožba odlaga izvršitev sklepa, toda zakon predvideva tudi izjeme te norme. Razen tega so odredbe, s katerimi se izvršitev sklepa ukine, sama po sebi, kakor na primer: povrnitev v prejšnje stanje, obnovitev postopka itd., in v primerih, kjer se takratno navedejo.

V pogledu izvrševanja oblasti velja načelo koncentracije. Od tega so izzeti samo posebni primeri, klor na primer eksekucija pri davku in podobno. Drugeče izvrši sklep prvostopna upravna oblast. Krajevna politična oblastva in občine skrbijo samo za izvršitev sklepa v svojem delokrogu. Do sedaj so upravna oblastva postavljala brez predpisa in si pomagala tako ali tako, bodisi, da so se ravnala po sodnem postopku v praksi, ali pa ustvarjala neko običajno pravo.

Za posamezna področja uprave so zato veljali različni predpisi, vrhu tega so bili razstreseni in nepreglednem nizu zakonov. Zdaj so ti predpisi vsi enotni in sistematično urejeni. Zakon o občem upravnem postopku ukinja to nesrečno stanje in daje v polnem obsegu enotnost uprave na vsem njenem področju.

Belgrajske vesti

Belgrad, 19. nov. Z. Finančno ministrstvo je dostavilo prometnemu ministru akt, v katerem pravi, da se viza uradnikom, ki uradno potujejo v inozemstvo, ne morejo uvrstiti med izdatke, ki grejo na račun države, marveč med osebne potovalne stroške.

Belgrad, 19. nov. Z. Sekcija za proučevanje zakona o izkoriščanju vodnih moči v naši državi je končala svoje delo in izdelala k zakonu svoje pripombe. O tem načrtu bo sedaj razpravljali vrhovni zakonodajni svet.

Belgrad, 19. nov. Z. Ze nekoliko dni dela v trgovski ministru interministerijska konferenca, ki končno veljavno obravnava obrtni zakon, ki naj bi dobil končno veljavno sfilizacijo.

Belgrad, 19. nov. Z. Danes se je vršila konferenca ministrov radi uveljavljenja zakona o agrarni reformi v Dalmaciji. Sodelovali so ministri: dr. Sibenik, dr. Šverljuga, dr. Kumanudi.

Zagrebske vesti

Zagreb, 19. nov. Z. Razstava perutnine in psov. Generalna direkcija državnih železnic dovoljuje 50% popust na vseh vlakih, razen na ekspresu udeležencem, ki se izkažejo z izkaznico zagrebškega veleposla. Izkaznice se lahko dobijo pri vseh Putniških uradih, v krajih kjer jih ni, pa v vseh denarnih zavodih ali pa naravnost na zagrebškem veleposlu. Popust velja za dobo od 29. novembra do 6. decembra.

Zagreb, 19. nov. m. Danes popoldne ob 4 je bil pogreb vseuč. profesorja dr. Stjepana Jurčića, ki je pred par dnevi umrl na Dunaju. Pogreba se je udeležilo veliko število zastopnikov oblasti, vseučiliških profesorjev in akademikov.

Trpite li radi zaprtja?

Gnilobo, vrenje, vetrove, hitro odstranijo Artindraci. Delovno se v vseh lekarnah. Vrebrina škatlje po 8 Din zadostne za 4-6 krat.

Slovenska dekleta v Belgradu

Kako delajo in skrbje za svoje rojakinje

Belgrad, v novembru.

Veliko slovenskih deklet prihaja še vedno v našo prestolnico, da bi dobilo tu delo bodisi kot služkinje, sobarice ali celo kuharice. Izvabljajo jih v prestolnico v primeru z drugimi še precej dober zaslužek. Marsikatero dekle gre v Belgrad kar na slepo, ne da bi imela tu kako dobro znanje, ki bi ji poiskala službo. Ta dekleta tavajo žalostno po mestu in če jim ni sreča mila, se prav lahko izgube in padejo v roke grdim izkoriščevalcem. Takih primerov je bilo in je še na žalost zelo veliko. Da se to zlo prepreči, skrbijo v prvi vrsti društvo, ustanovljeno za slovenske služkinje v Belgradu »Zveza služkinj«. To društvo združuje v sebi 180 slovenskih deklet in si je postavilo kot glavni cilj, da skrbijo v materijelnem kakor tudi moralnem oziru za slovenska dekleta v Belgradu.

»Zveza služkinj« je započela pred časom z veliko akcijo za zgraditev doma služkinj, ki naj bi bil ognjišče in zatočišče vsem slovenskim dekletom v belgrajskem vele mestnem življenju. Dejstvo je, da je tak dom velikanske važnosti in nujna potreba. Kam naj se slovenske dekleta, katero žalibog sme gospodar v Belgradu vsak čas vreči na cesto, zateče, kadarkoli nanese, da je brez službe? Včasih je treba čakati cel teden, da se dobi primerna služba. Dom bi ji nudil za ta čas prijetno zatočišče. In vsa tista dekleta, katere silijo razmere in življenjske prilike v širni svet po zaslužku, bi našle v tem domu začasni zaklon in v takem mestu tako potrebne informacije. Dom bi zbiral ob ne-objavljenih vsa slovenska dekleta v prijetni domačnosti in bi jim dajal i poguma i ponosa za svoje težko deo. Ohranjal bi jih slovenska, poštena in nepokvarjena.

Da se v kratkem postavi ta dom, je naša sveta slovenska dolžnost! Kdor čuti slovensko, kdor čuti pošteno in prav, bo od srca rad izpolnil položnico, če jo še ima, ali pa, ko jo dobi, vsaj z malim darom, ki pa bo za naša dekleta neprecenljive vrednosti. Res je veliko potreba, ki tirajo velikih žrtve, toda dom slovenskih služkinj je naša prva dolžnost! Moram namreč poudariti dejstvo, da so slovenska dekleta čestokrat merila in barometer za ugled Slovencev pri naših bratih.

Slovenska dekleta se sedaj zasilno zbirajo v župniških prostorih poleg cerkve Kristusa Kralja v Krunski ulici. Ob nedeljah prirejeajo svoje sestanke v mali dvorani poleg cerkve. Ti sestanki so dobro obiskani in družijo vsa naša dekleta k pouku in zabavi, za kar vedno prav dobro poskrbi gospod Tomaž. Zadnjič sem jih obiskal in se počutil med njimi čisto domačega. Gospodična Minka, ki je že vse leto predsednica, poskrbi za predavateljico, katerega dekleta prav rada poslušajo. Zadnjič jim je gospod Tomaž prebral lepo in razveseljivo

pisemce pisatelja in župnika Ks. Meška, ki jim je poslal iz najprejše lavantinske fare, sicer skromen, a od dobrih src svojih faranov poklonjeni znesek z bodrilom, da naj vztraja pri svojem delu z zagotovilo, da se jih bo njegova župnija še večkrat spomnila, dasi ne zmore veliko. Da ste videli takrat, koliko solz ginjenosti in obenem veselja se je zasvetilo v očeh zbranih deklet! Zadržite se ljubezno in skrb slovenskega duhovnika ukopanega daleč v slovenskih hribih, ki čuti s svojimi farani vred za tista dekleta, ki so morale gnane od težkih skrbí za svoj vsakdanji kruh iz slovenske zemlje v vele mestno življenje.

Slovenska dekleta v Belgradu to tudi zaslužijo. Ob nedeljah čestokrat dobrega same napolnijo cerkev Kristusa Kralja, sodelujejo pri sleherni bodisi verski bodisi kulturni prireditvi in pomagajo gospodu Tomažu pri vsakem delu. Sedaj zbira tudi one darove za Miklavžev večer, ki je namenjen samo slovenskim otrokom v Belgradu, zato po pravici zaslužijo, da se jih spomnijo v Sloveniji vsi dobri slovenski ljudje in jim s svojimi darovi za postavitev doma slovenskih služkinj v Belgradu omogočijo to njihovo najsrdečnejšo željo. (Gospodje, ki ste spravili dobljeno položnico v bogve kako skrit predal, odprite ga in jo poiščite, če je še tako skrita!)

Kot najboljšo masažno in domačo zdravilno sredstvo proti

revmatičnim bolečinam

zobno- in glavobolu, prehladu, gripu, za negovanje telesa, usil osvežilo, okrepitev mišičevja ter živčevja sploh se uporablja že pol stoletja priznana

levia Mentol-oroženka francosko žganje

Dobiva se v originalnih plombaranih steklenicah v pristi predvojni kakovosti v vseh drogerijah in trgovinah z mešanim blagom.

Klic: »Racija... racija...« je danes odmeval po potepuškem in zločinskem svetu Ljubljane. Strah in groza je naznanjal ta klic, zakaj vsakdo, kdor se je čutil prizadetega, ali je imel na vesti kaj, ali pa vsaj ni mogel povedati, s čim se preživlja, se je takoj zavedel, kaj ga čaka: nekaj dni zapora, pa to ni tako hudo, temveč še nekaj hujšega, izgon iz Ljubljane. Za nekaj časa bo Ljubljana očistena, dokler se izgnanci zopet ne povrnejo ali pa jih ne nadomestijo drugi.

Do večera je naraslo število aretirancev na približno 80. Zaslišuje jih več policijskih uradnikov, ki imajo polne roke dela. Prav tako so ves dan popolnoma okupirani tudi detektivci in zelo mnogo stražnikov. Med aretiranci je več že dalj časa iskanih zločincev, ki so jih zasledovala razna okrožna in okrajna sodišča. Za dvema je poslalo tiralico celo saraževsko okrožno sodišče, sedaj pa sta bila zajeta pri raciji. Končni uspeh vse racije pa bo viden šele jutri, v četrtek, ko bo policija pregledala vse uspehe zasliševanja.

Kje naj stoji novi ptujski most

Ptuj, 18. nov.

Ce se je že enkrat sprožilo to vprašanje, je prav, da se nadaljuje in javnost obvesti o tem, kako se zadeva razvija oziroma kakšen rezultat je že dosežen.

Za soboto 8. novembra je bila sklicana konferenca zastopnikov Ptuja in občine Brega, da bi se pogovorili o tem, kje naj se čez Dravo zgradi nov državni železni most. Na tem sestanku pa ni prišlo do soglasja.

V torek 11. novembra so se zato znova sešli zastopniki obeh občin, radi končne odločitve, kje naj postavijo ta most. Mariborsko sekcijo je zastopal g. inženir J. uran. G. inženir je pojasnil glede lege ob sedanjem lesenem mostu, da ministrstvo nikakor ne more novega graditi pri starem, kjer bi ta točno oval odlok vode za slučaj, če bi voda hudo narasla. Svoje mnenje so povedali tudi zastopniki obeh občin, ki so živahno in navdušeno branili svoje splošne interese. Tako razumemo, da se je konferenca vršila dve uri, od pol 7 do pol 9 zvečer. Končno sta obe občini po svojih zastopnikih soglasno sklenili, naj se postavi most čez Dravo od gostilne Stanitz na Bregu mimo hiše Brunčičeve in naj pripelje v Ptujo mimo stare Tammove in Ornigove hiše, kjer je sedaj gostilna Strohmaier.

Tako bi se promet lepo vršil v sredo mesta. Da bi se pa most postavil pri dominikanski klesarni, temu narču so vsi navzoči zastopniki občin odločno ugovarjali. Obe občini bi bili s tem gospodarsko zelo škodovani, saj bi se tako promet vršil na periferiji obeh prizadetih občin.

Slovenska Bistrica dobi vodovod

Slov. Bistrica, 18. nov.

Slovenska Bistrica leži na ravnini z zelo visoko stoječo talno in podtalno vodo, ki se le počasi odteka proti postaji Slovenska Bistrica. Radi tega je voda v vodnjakih nezdružljiva, ker je nečista in nima dobrega okusa. Takšni so vsi vodnjaki v mestu, razen tih privatnih, ki so izkopani zelo globoko in imajo res prav pitno vodo. — Radi tega je bila mestna občina prisiljena razmišljati o odločitvi. Izvoljen odsek se je že večkrat pečal z vodovodom. Ker pa pride v poštev za vodovod Pohorje, so s tem združeni velikanski stroški, kajti pomisliti je treba, da bo vodovod od Sv. Urha dolg do 6 km z več rezervarji, v katerih bo dovolj vode, ki bo imela vsled strmine res velik pritisk za ravnanje med mestom in Gornjo Bistrico. Stroški za gradnjo vodovoda ne bi zmogla mestna občina sama. Zato bo mestna občina naprosila za strokovno in gmojno pomoč bansko upravo, ki naj izdela najugodnejši projekt vodovoda na lastne, oziroma državne stroške, kajti občina sama brez izdatne državne in banske podpore ne bo zmogla stroškov za gradnjo vodovoda.

Martinova nedelja v novomeški okolici

Novo mesto, 18. novembra.

Dasiravno so se vršile na več krajih v mestu in okolici Martinove veselice in so pri tej priliki spravili precej alkohola pod streho, je Martinova nedelja potekla še dosti mirno, zlasti v Novem mestu in bližnji okolici.

Bojniški zapisnik kandijske bolnišnice beleži le dva resnejša slučaja iz oddaljenejših novomeških okolice, katerih žrtvi sta postala neki Bingo Anton, pos. sin iz Šahovca pri Dobrniču, ki je šel v nedeljo od doma v Šaver, kjer ga je na potu srečal neki I. N. in ga s kolom treščil po desni rami ter mu strl pri tem ključno kost. Drugi je neki Miklavž Alojž, dtnar iz Lisce pri Dobrniču, ki je šel v nedeljo proti domu iz Dobrniča. Srečal je nekega svojega prijatelja ter se spustil z njim v pogovor.

Tedaj pa je primahal od nasprotne strani neki K. J., s katerim je bil Miklavž nekoč skregan. V martinovskem navdušenju je bil možak sedaj spomnil, da bi se spodobilo, da pokaže, da je še vedno skregan. Zato je Miklavžu zabrusil v obraz nekaj besed, ki so kazale, da je omi še vedno hud. Miklavž mu je odgovoril, naj se hitro izgubi od tod. Oni pa je bil drugega mnenja, in tako jo je Miklavž dobil po glavi s tako silo, da je moral v bolnišnico.

Jugosl.-češkoslovaška liga v Kranju

Kranj, 18. nov.

Preteklo nedeljo dne 16. t. m. se je ob 11. uri dopoldne v Narodnem domu v Kranju vršil predvsem na iniciativno gimn. prof. g. dr. S. Dolarja ustanovni občni zbor Jugoslovanske-Češkoslovaške Lige. G. prof. dr. Dolar je razložil motive in pomen Lige sploh in še zlasti za Kranj. V imenu celjske Lige se je udeležil zbora ing. g. Oswald Anton, pozdrave je poslal češki konzul v Ljubljani ing. g. Ševčík, ki v kratkem osebnem poseti Kranj, da se informira o delu Lige. Navzoč je bil tudi predsednik »Češkoslovaške Obce« v Ljubljani. Liga šteje že sedaj 108 članov, med njimi 60 Čehov. Odbor je sledeči: g. Sirc Franc, predsednik, g. d. svetnik Matija Škrbec, podpredsednik, g. ing. Hladnik, tajnik, g. dr. Silar, blagajnik. Dalje so se odborniki: g. dr. Sajevic, g. ing. Briški Robert, g. Sevcu in g. prof. dr. Dolar. 3 namestniki: g. ing. Emmer, g. dr. Hočvar in g. dr. Stanko de Gleria. Revizorja: župan g. Pirc Ciril in nadzornik g. Rus Vilko. Delegata za kongres v Belgradu sta predsednik g. Sirc in podpredsednik g. svetnik Škrbec. Po končanih volitvah je govoril g. ing. Oswald, za njim je predsednik »Češkoslovaške Obce« pozdravil in nagovoril zborovalce v slovenskem jeziku. nakar se mu je g. Sirc zahvalil v češkem jeziku. Odbor se je takoj konstituiral in sprejel razne navse, ki jih je poslal iniciator teh Lig dr. Reisman iz Maribora. Občni zbor je sklenil, da bodo na kongresu Zveze v Belgradu slovenske Lige predlagale, naj se zanje ustanovi Podzveza slovenskih Lig.

Namen novoustanovljene Jugoslovanske-Češkoslovaške Lige v Kranju je pospeševati gospodarsko in kulturno zblizanje obeh slovenskih narodov. Slovenci kakor Čehi smo teritorialno naseljeni ravno na križišču zahoda in vzhoda in vršimo oboji enako nalogo. Zato je pa treba smotrenih priprav, treba zblizanja in skupnega sodelovanja. da bosta kulturna mislija Čehov in Slovencev pritegnila k delu in vzpodbudila ostale slovanske narode.

Članarina znaša 12 Din letno. Člane sprejema odbor. V Pragi izhaja »Češkoslovaška-Jugoslovanska revija«, ki se tiska v obeh jezikih. Naročnina znaša za člane 20 Din.

Kakor osvežujoč blagodejen dež na suho, nerodovito zemljo je padla ta ideja v miselni svet kranjske inteligence, ki naj ga poživlja in zaposluje s temi res aktualnimi vprašanji. Pozdravljamo idejo zblizanja s češkoslovaškim narodom in želimo uspeha, pravtako ko se je zadnje čase tudi v poživljeni meri vzbudilo zanimanje za Francijo, ki ga budi »Francoski krožek«.

Dva žeparja v pretepu kradeta

Ko so se drugi preteпали, sta onadva kradla.

Litija, 19. novembra.

Ze na žegnansko nedeljo so se pričeli šmarški fantje med seboj »otipavati«, pa je pretepel srečno končal s tem, da so nekega mladega posestnika, ki je preveč »aufbiksali«, domačini prišli ter ga vrgli v mraku kar z mosta pri Repini v potok Reko. Pa ker imajo pijanci že od nekdaj nekako privilegirano srečo, je ta rogovilež srečno prilezel iz potoka, seveda ves premočen, ter odšel potem domov se sušit.

Hujše pa je bilo na semanji ponedeljek, ko so se čez dan napili, v mraku pa so se vsi taki »aufbiksarski« tipi zbrali v gostilni pri »Johancu«, kjer so se začeli izživati. Kar naenkrat je začutila gostilničarka tujo roko v svojem žepu, na kar je udarila po tej roki. To je bil signal za splošni pretep.

Ko so se duhovni nekoliko pomirili, je prišlo iztrepenje. Jug France je opazil, da mu je med pretepom izginila listnica s 180 Din, gostilničarki Johanci je zmanjkalo 20 Din, hlapecu Kokalju Francetu iz Grmač 500 Din, Cengarjevi Ani iz Zagreba pa 300 Din. Skupno je neznan žepar, ki je povzročil pretep, izmaknil 1000 Din razgretim gostom. Imel pa je s seboj svojega pajdaša, s katerim sta takoj po izvršeni tatvini izginila v temo. Ta žepna tatvina je bila naznanjena litijским orožnikom šele v torek zjutraj. Takoj je odšla patrola v Smarino pod vodstvom podnadrednika Čuša. Imeli so srečo, ker so koj v prvi gostilni, pri Grčarju, kamor so pogledali, našli nekega sumljivega fanta, ki se je ravno pripravljaj, da bi použil naročeno svinjsko pečenko. Ko je zagledal orožnike, jo je takoj popihal pri stranskih vratih iz gostilne. Orožnik Čuš pa s kolesom za njim in sta bila kmalu skupaj. Orožnikom je padel v roke star znanec, po letih sicer mlad, ima pa že nebroj tatvin na grbi. — Je to I. 1904 v Kranjski gori rojeni Mertlinov Lojze, nepridiprav kar ga je. Tatvine je vse priznal, izdati pa ni hotel svojega pomagača, nekega Franceta iz Trbovelj, ki jo je pravočasno odkulil iz Smartne. Pri njem so našli le še 150 Din, vse drugo je zapil. Zanimivo je tudi to, da je z njegovim denarjem poravnal ceno neki domačin.

Žeparja Mertina so oddali v zapore litijškega okrajnega sodišča, odkoder ga bodo poslali na ljubljansko sodišče, kjer bo prejel primerno nagrado.

Priporočamo merodajnim faktorjem, da se malo bolj brigajo za javno varnost v Smartnem, kjer so se v zadnjem času pretepi zopet očitno udomačili, in ne mine teden, da si ne bi rogovileži skočili v lasa.

Krščanska ljubezen med Francozi

Predavanje g. dr. Al. Kuharja — Vzglede katoliškim Slovincem

Ljubljana, 19. novembra.

Prvo karitativno predavanje, ki je bilo v torek zvečer v Unionu, je zbralo do dvesto ljudi iz vseh slojev od univerzitetnega profesorja do ročnega delavca. S toplo besedo je otvoril in vodil zborovanje komtur p. Valerijan Učak, ki je poudaril namero »Zveze karitativnih društev za Slovenijo«, da hoče v krog svojih delavcev pritegniti vse dobre ljudi. Veliki uspehi karitativnosti izven naše zemlje, naj nam dajo poguma in užgo ogenj ljubezni. Nato je v obširnem in temeljitnem referatu pokazal francosko krščansko dušo, ki svoje bogato notranje življenje izraža predvsem in zlasti v karitativnem delu, g. dr. Alojzij Kuhar, bivši komisar za izseljenstvo v Parizu.

V uvodnih besedah, ki so razpihale pepel tudi z naših duš, smo šele prav občutili, da je pravo karitativno delo nekaj spontanega, nekaj življenjskega, temelječega v duši in v Bogu. Caritas v Franciji nima primera med evropskimi narodi. Paris sam šteje 10.000 karitativnih institucij, ki so specifične za najpodbrednejša opravila. Predavatelj je razpravljaj o: Caritas in materinstvo, o caritas in dete v otroški dobi, o caritas in nesrečni otroci. Radi pozne ure je prekinil predavanje in bo nadaljeval pozneje. Obravnaval bo vprašanja: caritas in mladina, caritas in odrasli.

Na dnu Ljubljane

Uspehi policijske racije

Ljubljana, 19. novembra.

Vse polno jih je na deželi takih, ki mislijo, da bodo zimo najlažje prestali v mestu, in še celo na jugu, v Bosni, v Dalmaciji in drugod jih je dosti, ki so mnenja, da se bo dalo črez zimo zaslužiti v Ljubljani vsaj za kruh. Tako so pritisnili z vseh strani v Ljubljano. Mnogi so med njimi res vredni usmiljenja, je pa med njimi tudi vse polno sumljivcev, ki prav resno ogrožajo varnost v mestu. Rubrike časopisov so bile zadnje čase polne poročil o vlomih, tatvinah in celo en slučaj ropu se je pojavil.

Policija in mestna občina sta se dogovorili o obsejni raciji, ki naj izsledí in spravi na dan vse sumljivce, potepuhe in druge nadležne ljubljanske goste. Racija je bila zasnovana prav obsežno, tako, kakor do sedaj v Ljubljani še nobena racija ni bila. Pričela se je že na vse zgodaj zjutraj, še ponoči. Skoro vsi detektivci, lepo število stražnikov, policija na konjih, vse je sodelovalo pri tej raciji. Vsak mož policije je imel določeno nalogo in določen okraj, kjer naj polovi potepuhe in druge brezdomce.

Skozi Mestni log so peketa la kopita policijskih konj. Policisti so razhajali pred vsakim kozolcem, pretaknili vsak kup mrve in vlačili na dan brezdomce. V ostrju mesta so bile pregledane vse količkej sumljive beznice in razni brlogi, kjer so prenočevali brezdomci. Policija je pregledala vsi periferiji. V vsako barako so policisti vtaknili svoj nos, vse so pregledali, vsak kozolec, vsako vežo. V krajih, kjer človek ne bi pričakoval, da bi tam prenočevala niti žival, še tam so iztaknili ljudi. V konjskih jastih, med starimi zaboji, pod plahutami na prostem, od povsod so vlačili policisti na dan sumljivce. Davi je večji oddelek policije napravil pravcati naskok na borzo dela in peristrijal vse, ki so tam čakali priložnostnega zaslužka. Tudi z borze dela jih je moralo več romati na policijo.

Policijski zaporí so bili kajpada na mah nabito polni. Pred policijskimi uradniki pa so se vrstili v dolgih vrstah aretiranci brezdomci. Trije uradniki so imeli vse dopoldne dovolj dela, da so zasliševali aretirance. 52 so jih aretirali samo dopoldne. Racija pa traja še ves dan in se bo morda raztegnila še čez noč.

Kdor bi utegnil, da bi poslušal izpoved vsakogar teh 52 aretirancev, bi imel najbrže popoln vpogled v življenje, ki se godi na dnu našega mesta. Vsake vrste ljudje so tu, le žensk skoro da ni med aretiranci. Kakor da so že poprej zavohale in zaslitile nevarnost ter se poskrile pred policijo. Vendar pa racija ni bila naperjena toliko proti njim, kakor proti moškim, ki ogrožajo javno varnost v Ljubljani. V večini so seveda ljudje iz južnih pokrajin države, pa tudi domačin ne manjka. Le pravih ljubljancev ni med njimi. Te policija namreč dobro pozna in ve, kdo je zaposlen, kdo ima delo in kdo je sumljiv. Kar je pa zločinec med ljubljanskimi potepuhi, so ga povečini tak in tako že na varnem za železnimi rešetkami. Racija je bila torej predvsem naperjena proti tujcem.

Številni Bosanci so v našem mestu osnovali pravo zločinsko gildjo. Znano je namreč, da imajo zločinci v Ljubljani, tako kakor v vsakem večjem mestu, precej dobro organizacijo in se skoro vsi med seboj poznajo. Če se kje

kaj zgodi, v zločinskem svetu ne ostane dolgo tajno, kdo je to ali kdo je ono izvršil. Tovariški duh med zločinci ne dopušča sicer, da bi drug drugega izdajali, pač pa si plen ponavadi razdele. Če kdo ni mogel kaj suniti, pa se obrne v stisko do takega, ki je imel več sreče. Ta mu pomaga, kolikor pač more. Ta organizacija pa je za zločince obenem tudi velika nevarnost, zakaj prej ali slej policija le izvabi iz katerega med zločinci, kdo je v tem ali onem slučaju pravi krivec. Bosanci pa so tej domači zločinski gildi osnovali novo, takorekoč »ilegalno« konkurenco. Domači potepuhi in sumljivci nič ne vedo, kaj počenjajo Bosanci, obratno pa tudi Bosanci nič ne vedo o domačih zločincih. Bosanska zločinska tolpa pa je postala zadnje dni tako drzna, da ji bo mogla kvečjemu šele današnja obsežna racija zaviti vrat.

Tako so se znašli na policiji Bosanci, Dalmatinci, dalje potepuhi iz vse Slovenije, mnogo pa je tudi Primorcev in celo nekaj iz drugih držav. Skoro vsak med aretiranci ima na duši kak majhen ali večji greh. Vsak se izgovarja na vse pretege, malokdo pa ve med njimi povedati, če kdo kaj zasluži. Kako majheno tatvino, kak neznan vlom kje na periferiji, morda kakšno poneverbo ali spretno goljufijo ima vsak na vesti in vsakomur se bere na obrazu skrb, da ne bi policija tega greha izvedela. Skrbno se varujejo v govoru, da se ne bi izdali, in odločno naglašajo svojo nedolžnost. Obledeni so vsi povečini slabo, nekateri celo tako, da bi še poleti zmrzovali, kaj šele v mrzlih jesenskih in zimskih nočeh. Bosanci zatrjujejo vsi vprek, da so prišli iskati dela v Ljubljano, da ga pa ne dobe. So pa med njimi tudi taki, ki jih je policija že dolgo iskala. Tako se je eden med Bosanci zagovarjal, da je prišel iskati dela. Predložil je policijskemu uradniku tudi nekakšno staro legitimacijo, nazadnje pa je moral priznati, da je bil že večkrat predkaznovan zaradi tatvin. Nazadnje je sedel v ječi v Gradiški. Od tam je bil izpuščen na začasen dopust in bi se moral s tega dopusta že pred tedni vrniti v jetnišnico. Možakarja seveda niti malo ni mikalo nazaj v ječo in se je lepo potuhnil ter odšel v Ljubljano, misleč, da bo tu varen pred orožniki. Padel pa je policiji v pest. Sedaj bo moral nazaj v Gradiško. Hkrati pa je zgubil tudi vse pravice na omiljenje ječe in skrajšanje kazenskega roka. Zopet drugi govori še precej gladko slovensko, pozna pa se mu, da se je moral potepati že po vsem svetu: »Iz Lidrije sem doma, pa že dvajset let nisem bil tam!« »Kje pa ste bili poprej?« »V Ameriki.« »Pa ste prišli z ladjo sem?« »Ne.« »Kako ste torej mogli priti v Evropo, če ne z ladjo, pes menda ne?« Mož je očitno že zgubil v svojem spominu besedo ladj in ne ve, kaj pomeni to v slovensčini. Zato pojasni policijskemu uradniku: »Na »Saturniji« sem delal!« Izkaže se res, da je možakar prišel iz Amerike sem kot delavec na parniku »Saturnija«, kjer je najbrže pomival posode ali nihal tla. Kako se sedaj preživlja, kdo ve. Ima pa obraz in naslop pravega ženičvenega sleparja. Bogve koliko deklet je že ofrnil s svojim nastopom kakor bogati ameriški ženin.

Skoro vsem 52 se pozna na obrazu, da so zagrnjeni sovražno. Zato so pa med njimi tudi resnični reveži, ki si pri najboljši volji ne morejo poiskati dela ali ga pa ne zmorejo, ampak ti so v manjšini med delomržeži.

Da bodo Vaši otroci zdravi, močni in veseli

dajajte jim 1-3 žličke Ovomaltine v skodelici mleka. Naravna koncentrirana krepilna hrana

OVOMALTINE

se zavziva kot sladica.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in boljših specializiranih trgovinah: velika skatja Din 56—, srednja skatja Din 32—, mala skatja Din 16—.

Mala kronika

★ Ljubeljki in Jezerski prelaz ter Podkorenko sedlo prosta snega. Avtomobilski klub nam poroča: Lepo vreme, ki je vladalo v preteklem tednu, je pripomoglo, da je rano zapadli sneg na naših gorejskih prelazih skopnel in so zopet dostopni za avtomobilski promet. Vendar se avtomobilistom vsled pomirjenosti cest vsekakor priporoča, da brez verig nikakor ne gredo na potovanje.

★ Vabilo na sestanek in predavanje. Dne 22. 1. m. predava ob pol 18 na Jesenicah v salonu gostilne Pekar g. Vey, lektor francoskega jezika na univerzi v Ljubljani o »malih pesnikih francoskega Parnasa«. Obenem se vrši neobvezni sestanek prijateljev francoskega jezika in kulture iz radovljanskega okraja o morebitni ustanovitvi društva, kakor je krožek prijateljev Francije v Kranju. Sestanek sklicuje in k predavanju vabi v imenu francoskega inštituta v Ljubljani dr. Štempihar, ki je prejel na svoj poziv izredno lepo število prijav, tako da ni mogoče povabiti vsakogar izmed odzivnikov s posebnimi vabilom. Vstop prost in zveze ugodne. Vhod tudi od strani, pri vstopu v urad oddelka finančne kontrole.

★ Fuzija treh cestnih odborov. Čujemo, da bo v kratkem prišlo do združitve škofjeloškega in tržaškega okrajnega cestnega odbora s kranjskim, tako da bo v nadalje obstojal za ves politični okraj le en cestni odbor, to je kranjski, ki bo imel sedež in pisarno v Kranju.

★ Ekskurzije akademikov v Nemčijo. Od Srednjeevropskega inštituta v Dresdenu, ki ima nalogo kulturnega zблиžanja med Nemčijo in Jugoslavijo, nam sporočajo: V zadnjem času se čisto dogaja, da so študijska potovanja v Nemčijo, ki jih akademiki in dijaki prirejajo v skupinskih odnosih posamič, v toliko nepopolno organizirana, ker se interesi ne obrnejo pravčasno na spodaj navedeno mesto, ki gre nesebično na roko pri pripravljanju takih potovanj, ter ne navedejo pravčasno natančnih podatkov o številu udeležencev, o razpoložljivih sredstvih itd. Radi tega je predvsem v interesu takih študijskih potovanj, da se sprito močnega tujkega prometa vsaj tri tedne poprej obrnejo s konkretnimi podatki in željami na: Deutsche akademische Auslandsstelle, Berlin, C. 2. Schloss.

★ Surov napad na družinskega očeta. V soboto pozno zvečer se je pripetil v St. Vidu surov napad, ki pomeni pravo sramoto za šentvidske potočjake. 50 letni mizarški pomočnik Jožef Mrhar, oče petih otrok, stanujoč v Dvoru št. 3 pri St. Vidu, je ves teden trdo delal zanke na Dolenjskem, da bi zaslužil za svojo družino. V soboto je prišel v Ljubljano, da bi se nato odpeljal z avtobusom v St. Vid, kjer je hotel čez teden ostati doma. Bilo pa je že prepozno za avtobus in Mrhar je ves truden nadaljeval po pot domov. Med Trato in St. Vidom pa so ga napadli trije vinjeni ponočnjaki in ga surovo pretepli. Mrhar je bil popolnoma trezen, saj mu tudi njegov zaslužek in skrb za družino ne dopuščata, da bi pil. Eden ponočnjakov je Mrharja udaril krepko z gnojnim vilam po glavi. Komaj in komaj se je režež privlekel domov ves pobit in potločen. Misli pa je, da bo mogel v ponedeljek že na delo in je tudi res poskusil iti. Bil pa je prebudo ranjen, tako da ga je moral v torek zvečer prepeljati v bolnišnico ljubljanski reševalni avto. Surovi ponočnjaki, ki so Mrharja brez najmanjšega vzroka napadli, pa zaslužijo najstrožjo kazen.

DRAGO GORUP & CO.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 14/II.

Vam nudi solidne in vseh cen

damske zimske plašče

PRIDITE

in oglejte si zalogo brezobvezno!

★ Nasim gospodinjam priporočamo knjigo »Gospodinjstvo«, katero je spisala m. Lidvina Purgač, cena broš. 40 Din, vez. 60 Din. Knjiga, brez katere naj ne bo nobena gospodinja, nudi vse potrebne in važne — zlate nauke in navodila, ki jih mora vedeti vsaka naša gospodinja. Obsega tudi veliko zdravstva od strokovnjaka dr. Dolžaka. — Knjigo toplo priporočamo še posebno gospodinjskim solam in tečajem. Naroča se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

★ Vestnik »Dejanja sv. Detinstva Jezusovega« je stavljen za tisk. Izkaz darov še ni popoln. (G. poverjeniki, ki se še niso oglašili, lahko brž naznanijo, koliko znaša zbirka za leto 1980., da bo v »Vestniku« izkazana. — A. Čadež, škofijski voditelj.

★ Utopljenega štiriletnega Zvonkota nismo našli. Kdor bi ga našel, se naproša, da sproči proti nagradi. Anton Stele, Kranj, telefon št. 24.

★ Spominjajte se »Doma slepih!« Poloznica št. 14.672

★ Ali ste se že prijavili kot naročnik na knjižne zbirke, ki jih proti mesečnemu plačevanju izdaja Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani? Zahtevajte brezplačni cenik! Interesanti iz lavantinske škofije, pišite Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, ki je prevzela nabiranje naročnikov za Stajersko!

Ljubljansko gledališče

Drama.

Začetek ob 20 zvečer.

Četrtek, 20. novembra: SERIJA A—000001, premijera. Red C.

Petek, 21. novembra: Zaprt.

Opera.

Začetek ob 20 zvečer.

Četrtek, 20. novembra: FAUST. Gostuje g. Roman Wraga, basist varšavske opere. Red E.

Petek, 21. novembra: Zaprt.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 20. novembra ob 20: LUTKA. Ab. C. Kuponi.

Petek, 21. novembra: Zaprt.

Ljudski oder o Ljubljani

Nedelja, 23. novembra ob pol 8: UGRABLJENE ŠABINKE. Veseloligra v štirih dejanjih.

RIBJE OLJE

sveže norveško, priporoča

drogerija KANC, Ljubljana — Maribor.

Za neurične jesenske dneve

NIVEA-CREME

Nadrgnite ž njo vsak dan svoj obraz in roke in sicer ne samo vsak večer pred počitkom, marveč tudi med dnevom. Predno se podate na oster zrak Nivea-Creme se ne more nadomestiti, ker njen poseben učinek temelji na euceritu, ki ga vsebuje edino in ta krema. Nivea-Creme prodira naglo in temeljito v kožo, ne da bi puščala za seboj kak sijaj, in samo ona krema, ki povse prodre v kožo, more blagodejno vplivati na kožno stanje.

Skatle po: 5—, 10— in 22— Din; tube po 9— in 14— Din

Proizvajalec v Jugoslaviji:

Jugosl. P. Beiersdorf & Co., d. s. o. j., Maribor, Gregorčičeva 24

Ljubljana

Občina barakarjem

Kolonija barakarjev v mestni jami na Vodovodni cesti je zadnje čase precej anaršila. V njej je postavljenih že okoli 60 hišic in barak. Prav toliko družin ima v njih tudi lastna stanovanja, nekatere slabša, druge pa malo boljša. Mestna občina se je v zadnjem času spomnila tudi teh barakarjev. Šele po prizadevanju mestnega fizika g. dr. Rusa je dala mestna občina poleg ene vodovodne pipe napraviti sedaj še dve novi, in sicer eno na jugu naselbine, drugo pa na severu. Malo je sicer to, kar mestna občina napravi za barakarje, ampak barakarji so skromni ljudje in mestni občini tudi za to malenkost hvaležni. Druga pastorka, ki se je mestna občina vsako leto vsaj enkrat spomnila, je Zulfava vas na Galjevi. Prebivalci te nove naselbine so zelo slabo preskrbljeni z vodo in morajo gospodinje donášati iz osrednjega vodnjaka, kar je precej naporno delo. Sedaj je mestna občina dala napraviti zopet nekaj novih pip. Nekoliko bo delo gospodinjam že olajšano in bodo vsaj nekatere imele bližje do vode. Če bo mestna občina še nadalje tako skrbela za prebivalstvo Zulfave vasi, je upati končno vendarle, da bo vsaka hišica v Zulfavi vasi imela lastno vodovodno napeljavno, kar bi moralo biti že zdavnaj. Gospodinje namreč v Zulfavi vasi povečini same perejo in porabijo zato mnogo več vode kakor druge, ki dajejo perilo pralici. Znani gospod se z miloščino, ki jim jo da mestna občina, rad postavljajo, čeprav bi bila stvar opravljena prav tako tudi brez njega in morda še hitreje. Le kakšen občutek morajo imeti prebivalci teh delavskih naselbin, ko čujejo, da se visoki gospodje od mestne občine toliko trudijo in toliko intervenirajo za eno samo vodovodno pipo! Mestna občina ki je žrtvovala 15 milijonov dinarjev za zgradbo nerenatibilnih stanovanjskih palač, v katerih je našlo stanovanje komaj 120 strank, bi bila do barakarjev lahko bolj velkodušna, saj se je z njimi zvebila precejšnje skrb, kako reševati stanovanjsko budo. Neokusno pa je, vsako novo vodno pipo proglasiti za miloščino barakarjem.

Tramvaj hiti...

Vsa tramvajska dela so sedaj koncentrirana na ovinku pred pošto, kjer z izredno naglico polagajo drugi tir. Drugi tir je v Prešernovi ulici že položen, prav tako že na ovinku. Po Dunajski pa polagajo in varijo tračnice, dočim v gornjem delu, nekako v drugi polovici proge od pošte do Figeveva izkopavajo cesto in polagajo temelj. Pri varjenju tračnic sodelujejo velike gruče radovednežev, ki opazujejo ta res zanimivi tehnični proces. »Slovenec« je o tem obširneje poročal že septembra. — V nekaj dneh bo položen in priključen tudi drugi tir, nakar bodo vozili tramvaj od trgovine Bata pa do kavarne Evropa po obeh novih tirih. Tisti, ki bo vozil na kolodvor, se bo ustavljal v Prešernovi ulici pri kavarni »Slovenec«, tisti pa, ki bo vozil s kolodvora v mesto, pa na Dunajski cesti pri kavarni Emona že na ovinku.

Slirje tramvaj na dolenjski progi

Kakor smo te dni napovedali, je Maloželeznica družba končno le izvedla tako potrebno izboljšanje dolenjske proge. Včeraj so po dolgi letih prvič zopet pričeli voziti na dolenjski progi slirje tramvaj. Ti tramvaj se izogiba drug drugemu na starem izogibalšču pri Sv. Jakobu, dalje na preloženem izogibalšču pred tako zvano »Vaserkasarno« in pa na novem izogibalšču za prelazom na Dolenjski cesti. Prebivalci južnovzhodnega dela mesta pozdravljajo to izboljšanje tramvajskega prometa. Odpravljeno pa je staro izogibalšče pred streliščem. Ta poteza ni bila posrečena, zakaj s tem so bili prezrti interesi prebivalcev Zulfave vasi in Orlove ulice, ki jih je tudi nekaj, oziroma vsaj več, kakor onih v dveh, treh vlah od Dolenjski cesti. Pa upamo, da ko Zulfava vas še naraste in prav tako zgornje Barje, bo tramvajska družba uvedla novo postajališče pri križišču Dolenjske ceste z Orlovo ulico in da bo nekdo vozil tramvaj prav do dolenjskega kolodvora, kakor je že včeraj. Postajališče pred mlino pa je le potrebno, ker tam vstopajo samo potniki, ki pridejo z železnice in ki bi seveda rajši vstopali takoj pri kolodvoru. Včerajšnji »Slovenski narod« zahteva, naj bi se uvedlo tudi postajališče pri Privozu. Umestno bi to postajališče sicer res bilo, ne toliko zaradi gostov Kavčičeve kavarne, ker tramvaj po desetih, ko gostje odhajajo iz kavarne, vozi samo dvakrat do polnoči, pa še tedaj nihče ne vstopi vanj — postajališče bi bilo tam umestno iz drugega razloga, namreč, ker se tam steka na Karlovsko cesto važna prometna cesta Za Gradom. Vsekakor pa bo treba vprašanje tramvajskih postajališč na dolenjski progi enkrat prav temeljito revidirati.

Ob 100letnici belgijske neodvisnosti je naslov predavanja, ki ga bo imel g. dr. M. Dular, belgijski konzul v Ljubljani, v petek 21. t. m. ob 8 zvečer v Unionu. V zadnjem času so postali naši stiki z Belgijo vedno bolj pogosti. Na tisoče naših izseljencev si služijo vsakdanji kruh v belgijskih rudokopih. Pa tudi trgovski in gospodarski stiki med Jugoslavijo in Belgijo narastajo. Zato bo to predavanje brez dvoma zanimalo zlasti naše trgovske in gospodarske kroge in našo inteligenco. Predavanje bodo pojasnjevale skiptične slike. Predprodaja vstopne v Prosvetni zvezi, in sicer sedeži 3 Din, stojališča 2 Din, dijaška 1 Din.

Žanimivo predavanje, ki ga priredi Slovensko planinsko društvo danes zvečer ob 20 v Delavski zbornici na Miklošičevi cesti, nam bo prikazalo zanimivo pot: »Od ločene obelisk v Uralu skozi Turkestan in Sibirijo do Tihega oceana«. Priznani predavatelj g. univ. prof. dr. Hans Halm z irkutske univerze v vzhodni Sibiriji nam bo nudil z bogatim, zgodovinsko in geografsko pomembnim gradivom res izbrani duševni užitek. Skiptično predavanje bo pojasnjevalo okoli 50 krašnih barvstih slik.

Kaj bo danes?

Drama: Serija A—000001. Premijera. Red C. Opera: Lutka. Ab. C. Kuponi. Delavska zbornica: Predavanje un. prof. dr. Hansa Halma o Sibiriji. Ob 8 zvečer.

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Stavbna in gospodarska zadruga »Novinarski dom« v Ljubljani je bila včeraj osnovana na ustanovnem občnem zboru. Sprejeta so bila pravila in izvoljeno prvo načelstvo in nadzorstvo. Upamo, da bo zadruga lahko mnogo storila za socialni in gospodarski dvig stanu in članov.

Izpit za brisavskega mojstra je napravil z dobrim uspehom g. V. A. C. Ciril iz Ljubljane. Čestitamo!

Včerajšnji živilski trg je bil sicer zelo slabo založen, je pa nudil prav živahno sliko ter se je kupčija prav dobro razvijala. Zlasti za jabolka, katerih je bilo mnogo, pa lepih, izbranih, je bilo mnogo zanimanja. Začela se je kupčija na debelo. Nekatere gospodinje so kupile po celo zabojke jabolč. Cena je bila od 5—8 Din. Nekdo je prodajal izredno fina, sortirana jabolka »Stajerskega« celo po 9 Din kg. Tudi grozdja je bilo včeraj na trgu več ko navadno. Prodajalo se je od 6 do 10 Din kg. Na trgu se je pojavila kutna, cena ji je 10 Din za kg. Orehi so bili po 4 Din, kostanj 1,50 do 3 Din kg. Neka ženska je prodajala kostanj po 2,50 Din, bil je zelo lep in so se gospodinje kar dremale okrog žaklja. Zelo založen je bil trg z mlečnimi izdelki, cene so neizpremenjene. Purni so bili po 70 Din eden. Za ajdovo in koruzno moko, ki jo pripelje prodajalca iz Radomelje, je bilo na trgu prav malo zanimanja. Ženska je tožila, da kupčija ne gre. Ajdova moka je po 4, koruzna po 2 Din liter. Ječmen za žgano kavo je bil po 2 Din liter. Kisla repa po 3, kislo zelje po 4 Din kilogram. Krompir po 1 Din, zeljaste glave po veliki, od 1 do 2 Din ena, hrenove korenine 3 za 1 Din, kolerabe po 1 Din, Salate je bilo dovolj, je je pa vedno manj. Največ je bilo motovilca, po 1 Din merica, radič tudi po 1 Din merica, endivija po 3 do 4 za 1 Din. Za semenščem je bilo troje kosar gob sivol, prodajali so jih po 2 Din liter. Za te vrste gob pa ni posebnega zanimanja, kot se zdi.

Tudiv naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon) lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska števil. 3030.

Nesreča delavca pri dvigalu. V torek zvečer se je pripetila v Dvořakovi ulici težka nesreča. Na novi Tünniesovi stavbi se je pri dvigalu med 5 in 6 ponesrečil 42 letni delavec Marko Boleta, doma iz vasi Matina na Pagu, in stanujoč s svojo družino v Križevniški ulici 8. Boleta je delal pri dvigalu, ki dviga v višino stavbni material. Naenkrat pa ga je dvigalo dvignilo in ga potisnilo do prvega nadstropja, kjer je obstalo. Tovariši so Boleta s težavo rešili iz mučnega položaja in poklicali reševalni avto, ki je težko ranjenega Boleta prepejal v bolnišnico.

Skoro neopaženo se je pričela te dni v našem mestu dobrodelna akcija, ki zasluži tem večjo pozornost in pohvalo, ker gre to pot za humanost nekoga privatnega podjetja. Naša domača tvrdka Dr. Wander iz Zagreba je prevzela — kakor zremo — po posebni iniciativi njenega ravnatelja g. Ivo Gorupa prehrano 45 siromašnih, slabotnih šolarjev na vadnici učiteljske in na osnovnih šolah na Viču in v Mostah, katerim se dnevno deli pod nadzorstvom tukašnje šolke poliklinike priznani trdčin proizvod »Ovomaltine« v skodelici toplega mleka s sladkorjem. Vse stroške za to prehrano je prevzela tvrdka Dr. Wander. Ta akcija bo trajala vse zimske mesece, ko naši ubožni otroci najbolj pogrešajo dobre hrane. Naj bi ta akcija služila za zgled tudi drugim našim podjetjem.

Prosim dotičnega, ki je pobral vinto za prevračanje trug dne 19. nov. ob pol 7 na cesti od prelaza Dunajske do Miklošičeve ceste, naj jo blagoviti izročiti varnostni stražnici na Dunajski cesti proti nagradi. Lastnik Jere Valentin, Streliška 10.

Polenovko namočeno, suho, mlado, najboljše kvalitete vedno v zalogi, nadalje brusnični kompot, izbrano koroško blago na drobno in veliko po najnižji ceni nudi delikatesa F. R. Kovačič, palača »Pokojninski zavod«, Ljubljana, Miklošičeva cesta 32.

Plui

Smrt. V nedeljo so pokopali mizarjevo ženo Miločič Franciško iz Ptuj. Včni mir ji!

Na krst, ki ga je v nedeljo doživela ptujsko Prosvetno društvo z igro »Mlinar in njegova žena«, je isto ponesmo. Predstava nam je bila priča, da ima društvo med svojimi člani prav dobre zlasti moške moči. Tovrstni sklep na občnem zboru o ustanovitvi dramskega oddelka je bil, kot vidimo sedaj, zelo umesten. Cenu ne razviti vseh sil, ki so sicer med člani! Da tudi občinstvo cenil te vrste delo v društvu, je pokazala čisto polna dvorana v mestnem gledališču. K uspehu vsem, tudi igralkam, čestitamo. Pripravite kmalu spet kaj novega! Mogoče bi ne bilo odveč, če bi Mlinarja še enkrat ponovili.

Kranj

Francosko predavanje. Lektor francoščine na univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani, gosp. Marc Vey bo predaval v telovadnici gimnazije v Kranju v petek, dne 21. novembra ob 20 o temi: »Les petits poètes du Parnasse.« Krožek prijateljev Francije vabi k temu predavanju svoje članstvo in vse ljubitelje francoske kulture.

Automobilski karambol v Voiniku

Vojnik, 19. septembra.

V nedeljo 16. t. m. okrog 14 sta pripeljala skozi Vojnik dva avtomobila, eden iz mariborske, drugi iz celjske strani. Od avtomobilov je eden vozil po napačni strani tako, da je bil karambol neizogiben. Vozili sta treli z veliko silo, pa je bil eden slučaj, da so se razbile na obeh le šipe, soferja sta odnesla pa lažje praske. Spominja nas pa ta slučaj na ono divje in brezobzirno dirkanje, ki si ga dovoljujejo nekateri soferji skozi naš trg. Na dveh koncih močno zavita cesta je kakor nataš pripraven teren za večje nesreče. Če se te doslej, niso zgodile, je pač zasluža občinstva, ki uvidno vpoštevata nevidnost soferjev. Na mestu bi pa bilo, da občina in orožniki poskrbijo za večjo zaščito potnikov. Državna cesta ni le za avtomobile, komodnih bogatašev, temveč tudi za pohlevne vožnike in kravice našega trdo preizkušenega kmeta.

Bencin mesto petroleja

Novo mesto, 18. novembra.

Roko si je ožgal 17letni Prime Jože, krojaški ajence pri g. L. Setineu v Novem mestu. Hotel je v mraku naltiti v svetilko petroleja, pa je pomotoma vzel mesto steklenice s petrolejem, steklenico, v kateri je bil bencin. Pa je naltil vsebino v svetilko. Ko je prižgal steno, se je bencin vžgal, puhnil iz svetilke in se mu razlil po toki ter mu jo občutno ožgal.

Fant je šel takoj k zdravniku, ki je odredil, da mora takoj v bolnišnico.

Koledar

Četrtek, 20. novembra: Feliks (Srečko) Val, spoznavavec. Mlaj ob 11.21. Herschel napoveduje mrzlo in dež.

Osebnosti

Imenovanje. Za banovinskega političnega uradnika v Ljubljani je imenovan Lj. J. Hartman.

Novi grobovi

† Karla Zmerzljar. Dne 19. novembra 1980 ob 5 zjutraj je v Mozirju umrla upokojena učiteljica gđ. Karla Zmerzljar. Dosegla je starost 51 let. Pogreb bo dne 21. nov. ob pol 11 iz hiše žalosti na župno pokopališče v Mozirju. N. p. v. m.!

Lahkomišljenost se maščuje.

Ako pri nakupu mila za kopanje ne zahtevate izredno Paracelsus lahko milo za otroke, tedaj skodujete zdravju svojega otroka. Tudi za sebe kupite samo Paracelsus liližno mlečno milo, pa bo Vaša koža nežna kakor otrokova. — Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parterijah. — Paracelsus k. d., Zagreb 3.

★ Pri revmi v glavi, ledjih in plečih, živčnih boleznih, bolečinah v boku, trganju v križu se z velikim pridom uporablja naravna »Franz-Josef« grenčica za dnevno čiščenje prebavnega kanala. Vseučilne klinike dokazujejo, da je »Franz-Josef« voda, posebno v srednji in starejši življenjski dobi, izborna čistilo za želodec in čreva. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Maribor

Smrtonosen padec s skednja

62letni Ivan Juršič iz Pekla pri Poljčanah je ponoči padel s skednja kakšnih pet metrov globoko; padec je bil usodopoln, Juršiču so se pretrgali nogami. Razen tega je zadobil na glavi, zlasti temenu težke poškodbe. Nezvestnega so prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč. Vendar ga ni bilo mogoče obuditi k zavesti ter je Juršič na posledicah zadobljenih poškodb umrl. Danes ga pokopajo na magdalenem pokopališču.

Ce se pobci vsedajo k volanu...

10letni Tonček K., 10letni Vilko L. in 9letni Tinček Z. so prikolovratili po Prešernovi ulici ter se ustavili ob reševalnem avtu, ki je bil — prazen. Nikogar. Sedla sta Tonček in Vilko k volanu ter nekaj onegavila pri zavori, od zadaj pa je Tinček storil svoje s tem, da se je uprl v avto; nenadoma pa se je avto jel premikati, pobci so se raztepli na vse strani, avto pa je tresnil z vso silo v novi kandelaber pred Turadovo trgovino, da je betonska podlaga popustila in da je zažvenketalo. Pri sunku sta se znatno poškodovata hladilnik in branki; pobci priznavajo, da so zraven onegavili, ne vedo pa pojasniti, kako je prav za prav prišlo do tega, da se je avto pričel pomikati. Škoda znaša okrog 1000 Din.

□ **Železniskim vpokojencem, provizijonistom, miloščinarijem ter njih vdovam in sirotam.** V zmlusu novega pravilnika dobijo vsi zgoraj navedeni z veljavnostjo od 1. januarja 1931 nove oplatnične rumene legitimacije z vložkom, ki jih opravičujejo za kupovanje rezijskih kart po 12krat na leto ter do izkoriščenja treh preostalih kart letno. Omenjena legitimacije dolo: vpokojeni uradniki, zvaniki in služitelji, ako so prebili najmanj pet let v železniški službi ali so bili pred tem časom vpokojeni radi bolezni ali nezgode, potem oni, ki so si pridobili pravico do legitimacij že pred veljavnostjo tega pravilnika. Nadalje pomožno osebje, če prejema pokojnino od prometnih ustanov, če je prebilo v službi najmanj 10 let ali pa če je bilo pred tem časom onesposobljeno za službo radi nezgode ali bolezni; vdove in sirote navedenih uslužbencev, če prejema penzijo od žel. ustanov; nadalje družinski člani navedenih, če žive s temi v skupnem gospodinjstvu, in sicer zakonita žena, otroci do 18. leta, čez 18. leto pa sinovi, ki se uspešno šolajo ali služijo vojaški rok do dovršenega 25. leta, hčerke pa do omočitve, ako nimajo mesečnega zasluzka preko 500 Din. Otroci pod 10 let se lahko vpišejo v legitimacijo staršev. Vsi navedeni prejmejo legitimacijo samo, če prejema draginjsko oz. rodbinsko doklado ali pa če so prebili v železniški službi najmanj 20 let. Ker se niso prispeli nove legitimacije, naj prizadejati ne hodijo nadlegovati postajnih uradov, ampak naj si že sedaj prestrbijo v svrhu bodoče potrebe potrdilo o dobi službovanja, nadalje potrdilo, da prejema draginjsko doklado, dobre fotografije v velikosti 10x6 cm, za sinove nad 18 let tozadevno potrdilo učnega zavoda o uspešnem šolanju, pri hčerkah potrdilo občine oz. OUZD, da nimajo mesečnega zasluzka nad 500 Din in da živijo s starši v gospodinjstvi skupnosti. Ko bo direkcija odredila vlaganje seznamov za izstavitve novih legitimacij, se bo to primerno razglasilo.

□ **Kriza mariborskega gospodarstva...** Bilanca lrvdke V. Weickl, proti kateri se je uvedlo poravnalno postopanje, izkazuje pasiva 1.377.422,60 dinarjev, aktiva 688.822 dinarjev. Ponuja se 50% poravnava.

□ **Iz vojaške službe.** Na novo službeno mesto k 28. topniškemu polku v Prištini je imenovan kapetan Karmel Konjevič, dosedaj pri tukajšnjem 32. topniškem polku. Gosp. kapetanu želimo na novem službenem mestu kar najlepših uspehov in napredovanja.

□ **V studenski ljudski univerzi** predava dr. Vilko Marin o črvih v človeškem telesu.

□ **Za podpiranje brezposelnih služkinj.** Društvo za podpiranje brezposelnih služkinj ima v nedeljo dne 23. novembra t. l. ob 16 v društvenih prostorih v Gregorčičevi ulici 18 svoj redni letni občni zbor. Člani in dobrotniki vabljeni!

□ **Z nožem nad taščo.** V prepiru je bilo; razen tega je bil vinčar Franc F. tega dne nekoliko vinčen da je v takšnem razpoloženju segel po nožu ter zamahnil z njim proti svoji tašči Mariji Brumen in prizadejal ranive preko desnih nadlehtj ter obeh grudi. Poškodba je bila težka telesna poškodba. To se je zgodilo v Trnovskem vrhu. Obtoženec je koj ob pričelku razprave prošil sodnika dr. Azmana za pogojno obsodbo, kar je med navzočimi izzvalo smeh. Obtožbo je zastopal državni prawnik dr. Hojnik. Osumljenec je bil obsojen na štiri mesece strogega zaporu pogojno tri leta ter povračilo stroškov.

□ **Nove telefonske zveze.** Z večerašnjim dnem sta se vzpostavili novi telefonski zvezi na progi Maribor—Zlin (pogovor 42,90 dinarjev) in Maribor—Tezno (54,45 Din); z današnjim dnem pa se uvede proga Slatina—Radenci—Gradeec (pogovor 29,70 dinarjev).

□ **S sekiro nad spočega očima** se je spravila v Gruskovju v noči na 5. maja t. l. 25letna poljedelka Gera Mlakarjeva ter mu prizadejala po obrazu ter obeh rokah poškodbe, nato pa vrgla sekiro v travo pred hišo. Mlakarjeva je prvotno pred orožniki vse priznala, pozneje pa je pričela dejanje tajiti, češ da so jo orožniki prisilili z grdnim ravnanjem k priznanju. Mlakarjeva, ki je včeraj sedela na zatožni klopi, je bila že predkaznovana radi hudodelstva goljufije. Obtoženka je bila obsodena na 16 mesecev strogega zaporu ter izplačilo 1000 dinarjev zasebnemu obtožitelju, 1000 dinarjev pa za bolečine.

□ **Mali trg** je bil včeraj srednje zabaven. Kmetje so pripeljali pet vozov krompirja, čebule in zelja ter dva voza sadja. Cene se bistveno niso izpremenile. Na ribjem trgu so se prodajale ščuke po 80, morske jegulje pa po 22 za kilogram; drugih vrst morskih rib ni bilo na izbiro. Cene zajcem so nekoliko padle (25 in 35), fazani so se prodajali po 30, zajčja stegna in hrbti pa po 20 dinarjev komad.

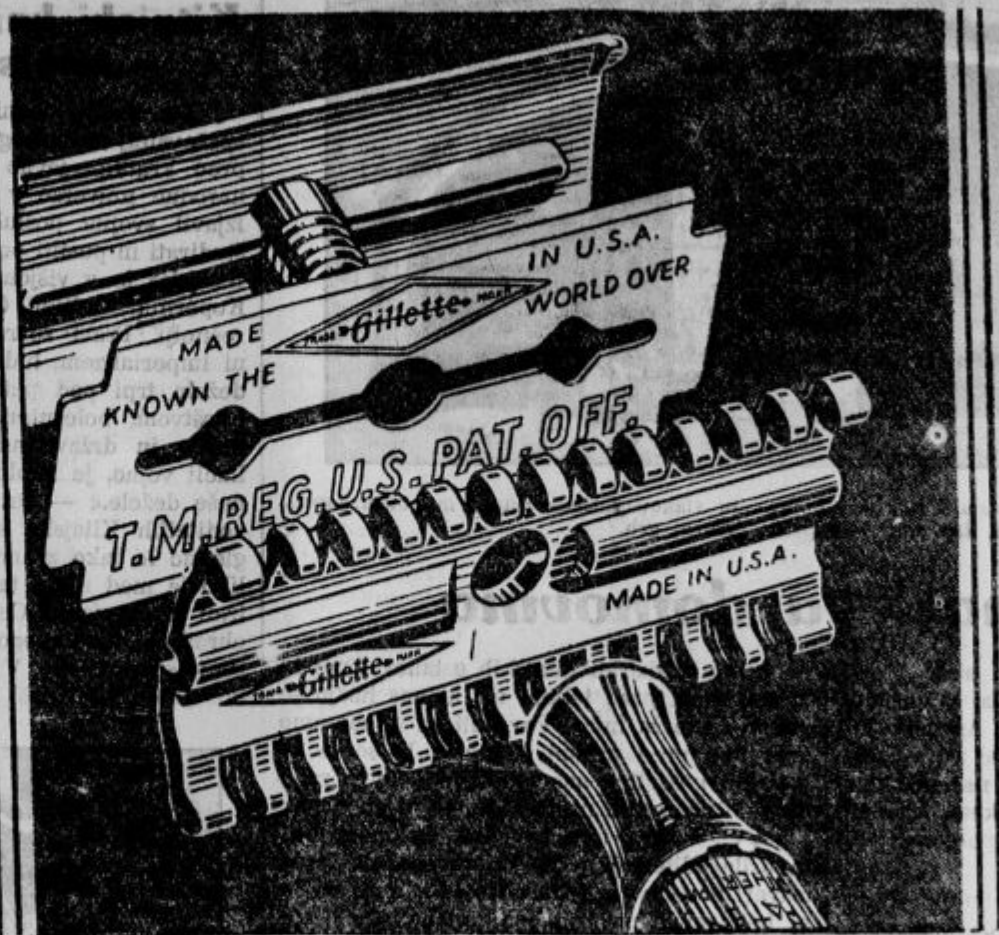
□ **Vest o veliki železniški nesreči** na tezenskem kolodvoru se je razširila v teku večerašnjega večera po mestu. Vendar pa so se vse te vesti izkazale kot neresnične.

□ **Obnova komunističnega procesa.** Kakor smo svojetasno izbrpno poročali, se je 5. in 6. septembra vršila pred mariborskim velikim senatom obravnava proti 7 komunistom, in sicer proti Zupanecu, Canžeku, Pšeničniku, Lekši, Vajngerlu, Reberniku in Novakoviču, ki so bili obtoženi radi komunistične propagande. Senat jih je oprostil. Sedaj pa je, kakor smo zvedeli, stol sedmorice, oddelek B za Slovenijo, odredil, da se proti oproščenim ponovno vrši obravnava, ki se bo vršila pred tukajšnjim okrajnim sodiščem.

□ **Za moko vreme samo KARO-CEVLJE** Maribor. Koroška 19.

NOVO

REZILCE GILLETTE

Brije bolje, hitreje in mnogo bolj gladko... zlasti v NOVEM Gillettovem aparatu!

DOGODEK! Gillette je prišel na trg s popolnoma novim brivskim aparatom, čigar vrednost še pridobi z NOVIM rezilcem Gillette. Britje z njim je pravi užitek.

Vse te male sitnosti, ki so se prej zdele pri vsakdanjem britju neizogibne, so zdaj za zmerom odpravljene!

Niti najobčutljivejše kože NOVO Gillettovo rezilce ne rani. Boleče „trganje“ ali „puljenje“ je prej večinoma nastalo zato, ker je bil aparat na vogalih obrabljen. Rezilce je zato izgubilo enakomerno napetost.

Skrivnost NOVEGA Gillettovega aparata in NOVEGA Gillettovega rezilca je baš v tej ugotovitvi. Vogale NOVEGA aparata so znatno ojačili, vrhu tega pa so NOVEMU rezilcu vogale še odsekali.

Nič več nepotrebnega zapravljanja časa z nadležnim čiščenjem aparata. Izplaknitev v tekoči topli vodi zadošča in aparata niti ni treba razstaviti, zakaj NOVO rezilce je odporno proti rji.

NOVI Gillettov brivski aparat, ki je 24 karatno pozlačen, dobite skupaj z NOVIM Gillettovim rezilcem v okusnem etuiju. Cena kompletno Din. 80.—

V vseh trgovinah te stroke.

NOVO rezilce Gillette je uporabno tudi v originalnem aparatu.

MADE IN U.S.A.
KNOWN THE WORLD OVER

Gillette

NOVO REZILCE GILLETTE:

Zavoječek s 5 komadi Din. 28,50
Zavoječek z 10 komadi Din. 57.—

Celje

□ **Naš evangelist.** Kolikokrat nam je ta beseda na jeziku! Pa ga res poznamo? O njem, kakršen je bil in kakršen naj bi nam bil, bo na prihodnjem prosvetnem večeru dne 24. t. m. ob 8 zvečer v dvorani Ljudskega doma govoril njegov najprirednejši in najpoklicanejši življenjepisec gosp. prof. Ivan Dolenc. — Pri večeru bo med drugimi sodeloval tudi tamburaški zbor Krekove družine v Celju. — Vstopnice kupite v predprodaji v Prosvetnem tajništvu na Cankarjevi cesti 4.

□ **Proračunska seja** celjskega mestnega občinskega sveta se bo vršila jutri dne 21. novembra ob 6 zvečer v mestni posvetovalnici.

□ **Velik Miklavžev večer,** posebej za deca in posebej za odrasle, se bo letos vršil v novi dvorani Ljudskega doma (palaca Ljudske posojilnice) v Celju. Podrobnosti bomo že pravočasno javili. Enako tudi način oddaje daril. Gledališka družina KPD bo pripravila sijajen nastop Miklavža in spremstva, kar vse bo v tej obliki za Celje novost. Vršil se bo ta večer najbrž 5. decembra.

□ **Drevi ob osmih** ima Gledališka družina kratek sestanek v oderski garderobi, nato pa važno bralno vajo. Pridite vsi!

□ **V celjski bolnišnici so umrli.** Dne 16. novembra je tukaj izdihnil 71 letni Anton Zabrlč, kovač samotne tovarne v Štorah, doma iz Tontaja na Gorškem. — Dne 17. novembra je umrla Angela

Goričan, 17 mesecev stara hči tovarniškega delavca iz Gaberja. — Dne 18. novembra pa se je preselil v boljše življenje 63 letni Jakob Krapic, sodni dostavljalec iz Laškega. N. p. v m.!

□ **Prekinjen električni tok.** V nedeljo 23. novembra t. l. med 8 in 14 bo vsled snajenja transformatorja v Celju uklinjen električni tok.

□ **Kdor je naročil Mohorjeve knjige** v Prosvetnem tajništvu na Cankarjevi cesti 4, naj jih čimprej dvigne.

Trbovlje

Mohorske knjige so došle in se dobijo v kaplaniji.

□ **Proračunska seja** bo na občini prihodnji petek popoldne. Ker je to najvažnejša občinska seja, se je bodo gotovo Trboveljčani v obilnem številu udeležili, dasi je galerija za občanstvo bolj majhna.

□ **Stavbne parcele,** in sicer tri, ima na ponudbo gradbeni zadruga »Dom in vrte« po zmerni ceni. Ker jih pa zadruga sama ne rabi, rade volje posreduje. Kdor bi se zanimal za stavbišča, dobi pojasnilo v Društvenem domu vsak dan od 5 do 6 popoldne.

□ **Igra »Sultanova hči«** in dobri vtis: se ponovi v nedeljo popoldne v Društvenem domu. Igra je tako lepa, da je res vredno jo iti večkrat pogledat.

Hrastnik

Preteklo nedeljo je imela Krekova mladina na Dolu svojo prosvetno prireditve. Mešani zbor je zapel dve narodni pesmi, ženski zbor pa »Pojdem v rute« in igralci so igrali znano igro »Pri Hrastovih«.

□ **Prihodna nedeljo** dopoldne bo na Dolu blagoslavljen nova moderna šola. Popoldne pa bo otroška predstava v šolski dvorani. Šola je zgrajena po najnovejših higijenskih predpisih.

Mojstrana

Brv čez Savo je zanič, ponekod je celo nič ni. Hoja je zato nevarna, posebno po noči. Kaj pa bo, ko Sava naraste, — takrat se čez njo sploh ne bo moglo. Delavci najbolj, ker če dela ni, tudi zasluzka nimate, — Kadar pa delavec nima, tudi drugi ne prodajo. Pravijo, da bo tovarna dala na dopust vse uslužbence, delavce in uradnike. Le dva ravnatelja bosta menda ostala.

Železniska vrata v Vatikansko mesto. Vrata se ob prihodu vlakov neslišno odpro in potem zopet zapro. Nad vrati je papeški državni grb.

Misijonarjeva domovina

Apostolski vikar v Kantonu, msgr. Fourquet, je za časa svojega bivanja v Večnem mestu počastil s svojim obiskom Agencijo Fides in ob tej priliki zelo rad podal svoje osebno mnenje o perečem vprašanju nacionalizma v misijonih, zlasti se na Kitajskem, kjer se nacionalno vprašanje dandanes posebno očitno kaže.

»Kitajski misijonar sem in ljubim Kitajsko. Nikakor mi ni neljubo, da prav nasprotno, zelo rad Vam povem, kaj menim o Kitajski. Neznoten dokaz, da kdor ljubi to deželo, je njegova žalost, da vlada kljub vsem naporom ne more uresničiti svojih načrtov zedinjenja, dokler traja državljanska vojna, na drugi strani pa njegovo veselje, kadar lahko ugotovi napredek, utrjevanje in izpopolnjevanje javnih naprav, kar se vrši dan za dnem.

Mi misijonarji zopet in zopet zatrjujemo, da so dežele, v katerih oznanjamo evangelij, naše nevoizvoljene domovine.

Če pa je Kitajska zares naša novoizvoljena domovina, moramo z njo sočustvovati in to sočustvovanje se ne sme omejevati samo na ozek krog izbranih oseb, marveč se mora razširiti na veliko moralno področje tradicije, zgodovine, civilizacije, književnosti in običajev te dežele.

Karakterističen znak tega čustvovanja je n. pr., da nam ni ljubo, če tuji širijo o teh krajih neugodne in zlohodne sodbje.

Posebno misijonarji moramo gledati, da

ne bomo kritizirali kitajskih ustanov, ljudi in stvari, zlasti pred takimi ne, ki nas imajo še vedno samo za tujce. Varovati pa se moramo tega tudi pred našimi kristjani, ki so se že navadili gledati v nas svoje ljudi, in to zato, da ne bi izmaličili naših sodb, ko bi jih širili.

»Vi, msgr., torej mislite, da mora biti ta prilagoditev pristrana in iskrena, da zares ostvari novo zvezo (sinovstvo). Toda ali pa se ni bati ravno nasprotnega uspeha? Če boste tako ljubili svojo novo domovino, da boste že a priori naklonjeni vsemu, kar je kitajskega, — ali se ne bo zdela taka naklonjenost malo pretirana ali vsaj konvencionalna? In ali Vas ne bo spravila v nevarnost, da boste slišali slabe sodbje o svoji pravi domovini? Trdili bodo, da se je Vaše čustvovanje do nje ohladilo ali pa vsaj da ste malodušni do nje — in radi tega se ne bodo sramovali pred Vami kritizirati Vaše prvotne domovine.«

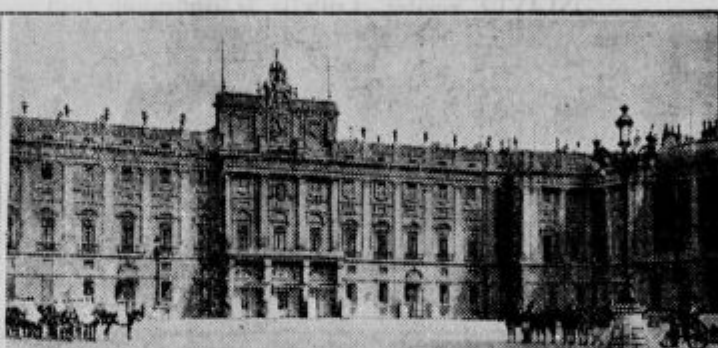
»Nikakor ne mislim, da bi se moral misijonar odpovedati svoji prvotni domovini. To je pretiravanje, ki se ga je treba izogibati. Razen tega je pa taka odpoved navadno nemo goča in bi bila tudi nepravilna in nenaravna.

Pravi misijonar mora imeti dovolj čuta in psihološkega razumevanja, da more razlikovati čustvovanje do rodne domovine. Njegovi kristjani smejo vedno izraziti vpričo njega svoje nezaupanje in apatijo do njegove domovine, ne da bi s tem znanjšali njegovo spoštovanje do njih in gorečnost za njihovo blaginjo.«

A. F.

Strah v p'esni dvorani

V sloveči londonski operi Convent Garden se vrše predstave samo po deset tednov na leto. Ves ostali čas služi opera kot plesna palača. O tej operi, v kateri so se prvič izvajala domalega vsa dela književnika Sheridan, že sto let gre govorica, da se v njej prikazuje Sheridanov duh. Ta novica je dobila te dni novo vzpodbudo. Dne 16. t. m. zvečer je bil v operi kakor običajno ples. Ko je godba v poltemni dvorani igrala jazz, je iznenada prenehala, in plesalci so videli, kako so godbeniki vsi prepadeni strmeli v nasproti ležečo steno. Kapelnik, ki se je istotako okrenil v ono smer, se je od strahu sesedel na stol, taktirka mu je padla iz rok.

Generalni štrajk v Madridu. V Madridu štrajka 100.000 delavcev. V spopadih s policijo je bilo ubitih več delavcev. Delavstvo v Barceloni in drugih velikih mestih je pripravljeno, da se pridruži gibanju. Položaj vlade je težak in omajan. Na sliki vidimo: zgoraj levo ministrskega predsednika Berenguerja, desno kraljeva palača v Madridu; spodaj levo profsorski zbor madridske univerze s prof. Miguelom de Unamuno (+) na čelu — sedanje špansko revolucionarno gibanje je izšlo z madridske univerze — desno kralj Alfonz XIII.

Kaj je bil vzrok? Kakor je kasneje povedal kapelnik, se je iz nasproti ležeče stene izločila postava, ki je bila podobna liku Wagnerjevega Siegfrieda, lebdele v zraku in se nad glavami plesalcev pomikala do nasprotne stene, kjer se je razlezla v nič. — Čudno je le to, da prikazni razen godbenikov ni nihče drugi videl.

Kitajski književniki o kitajskih razmerah

Dr. Hu-Ši, slavni kitajski književnik, po speševatelju modernega jezika, Pai-hua, je imel pred kratkim javno predavanje pred dijaki narodne univerze v Pekingu. Predavatelj je izjavil svojim poslušalcem: »Dijaki morajo študirati in pustiti politiko za pozneje. Rešitev Kitajske je v višjem šolstvu. Od tu so izšli Koperniki, Galileji. Od tu bodo izšli tudi naši rešitelji. Pravi sovražnik kitajske revolucije ni imperializem, tudi ne fevdalni vpliv. Naša dežela trpi pod peterimi biči, namreč: pod uboštvom, boleznimi, nevednostjo, pokvarjenostjo in državljansko vojno. Dokler bomo imeli vojno, je neplodno govoriti o prospehu naše dežele.« — Dr. Hu-Ši je nato govoril o voditeljih Kitajske s trdimi besedami: »Poglejmo le tako zvane pripadnike strank. Koliko je med njimi takih ljudi, ki bi jih smatrali za vzgojene? Celo med tako zvanimi »izobraženci« je mnogo takih, ki kaj malo poznajo svojo stroko. V takih okoliščinah ni čudno, da se godi naši deželi tako hudo.«

Francoska letalca Lallouette in Goullette, ki sta v štirih dneh priletela iz Pariza v Bangkok (Siam) in s tem dosegla nov rekord.

Smešnice

Pri Bogatinovih se je izvršil vlom. Sredi noči. Nihče ni slišal. Gospod Bogatin hiti zjutraj na policijo.

»Tatu že imamo,« mu de komisar.

»Ah, zares? Ali bi mogel trenutek z njim govoriti?«

»Čemu?«

»Kaj mislite, ob dveh ponoči je vlomil, ne da bi se bila zbudila moja žena! Vprašati ga moram, kako je to napravil.«

Smola. Prijatelj sreča svojega znanca, zdravnika: »Doktor, kaj se pa danes tako kremžiš?« — »E, kaj bi se ne. Veš, nekega moža sem dve leti zdravil, meneč, da ima zlatenico. Zdaj se je pa izkazalo, da je Kitajec.«

Kulturni obzornik

»Akord« št. 7, 8 in 9

Po poletnih počitnicah so doslej izšli trije zvezki »Akorda«. Minuli teden je prišla na svetlo zadnja številka za oktober. O tej na moč dobro urejevalni češki književni reviji je bila v tem listu napisana katerikrat že ta in ona beseda.

V prvi vrsti moram omeniti Durychove uvodnike, ki vsak zase dajejo pečat in zaokrožen lik posameznim številkam. Tako je objavil Durych v septembrskem »Akordu« zelo lepo pisan esej z naslovom: Ne pljuvajte na duhovnika, v katerem obravnava bistroumno ta brez dvoma živ problem. O naših odnosih do duhovnika govori. O našem neumevanju in zapostavljanju visoke svečeniške službe. Domiselno končuje: »Pljuva se na neznanega duhovnika, ko se ves iznemogel vrača od bolnikov; ko se vrača z obiska pri najtežjih hudodelcih v jetnišnici; ko se vrača po vsednevem in vsenočnem izpovedovanju; ko je neke med najrevnejšimi ali najrazkošnejšimi ljudmi opravljal delo ljubezni do bližnjega; ko se vrača brez vinarja in brez srajce, ker je bil vse razdal siromanišnim; ko moli jutranjo molitev, ne da bi sklenil rok; ko gre maševat, tolažit, nekoga obupa obvarovat; ko je najbolj utrujen od poslova ali telesnih betežnosti...« Ta članek, v katerem sega pisatelj s svojo pronikavo mislijo v vsakdanjost in nam razkriva naše povečini čudne odnose do duhovnika-sočloveka, je vreden, da ga prečita tudi kdo izmed nas Slovencev.

Zvezek za oktober obsega med aktualnostmi za Durychovim uvodnim člankom: »Naša (= Katoliška) literatura«, ki bo posebej zbog svoje programatične ostrine zbudil v češkem književnem osredju različne odmeve, Strakošev opozorilo na mladega pesnika Františka Lazbeckeja z naslovom: »Velika nada češke lirike«. Od izdanka Zavodave »Panichide« in Nezvalovega »Edisona« se pri Čelih vse do danes ni pojavilo ničesar, kar bi bilo vredno tolike pažnje kakor prva pesniška knjiga »Kruta chemie«, ki jo je napisal Fr. Lazbecky. Poročevalec ga zato postavlja v vrsto najčistejših čeških pesniških duhov v obče.

Najnovejši »Akord« prinaša spet nekaj prvovrstnih stvari. Iz dolge Durychove filozofske razprave: »Etologija kulturnega upadka« naj prevedemo zgolj zadnjo konstatacijo: »Današnji ljudje ne verjamejo v kulturo, zakaj vanjo ne verjamejo tudi ne pesniki ne filozofi in ne znanstveniki, kakor ne verjamejo več niti vase; ne verjamejo, da ne propada ljudstvo zavoljo nedostatka kruha, temveč zavoljo nedostatka kulture.« Konec tega članka se glasi: »Napisal sem ta članek tako, da bi ga čitalo čim manj ljudi. Čim manj jih bo, ki ga bodo prebrali, tem bolj zanesljivo bo med njimi nekdo, ki mu bo koristil.«

Omenitve vredna je v tej številka že ocena zadnjega Nezvalovega romana »Posedlost« (Obsedenost), ki je izšel v preteklem mesecu. Ocenjevalec je znani starejši kritik Josef Heyduk. Njegova izvajanja so v mnogočem za Nezvala zelo neugodna. Mimo vse kritične bistroumnosti in iznajdljivosti pa bi utegnili Heyduku vendarle v tem pa onem zaključku s pravico marsikaj dodobra oporeči. (O tem Nezvalovem romanu bo sledilo daljše poročilo.)

»Březinov in Unamunov esej« je naslov Slavikovi študiji, ki nam odkriva nekatere sličnosti v miselnosti teh dveh velikih ljudi. Dokončana bo v decembrskem zvezku.

Razen omenjenih izvirnih člankov najdemo v pričujočih »Akordih« kopico prevedenih prispevkov in zlasti člankov, ki obravnavajo domače književne in kulturne pravde.

Pesmi objavljajo nekateri domači (Bohuslav Reynek), izvečine pa tuji poetje.

»Akordu« so vsakokrat priložene »Kunčičove novine«. Poleg izključno reklamnih beležek prinašajo tudi prispevke, ki bi sodili bolj v revijo ko v ta založniški list. Mislim tu posebej lep doprinos: »Durych v tujčevih očeh« iz peresa ruskega Durychovega občudovalca V. S. Vilinskega.

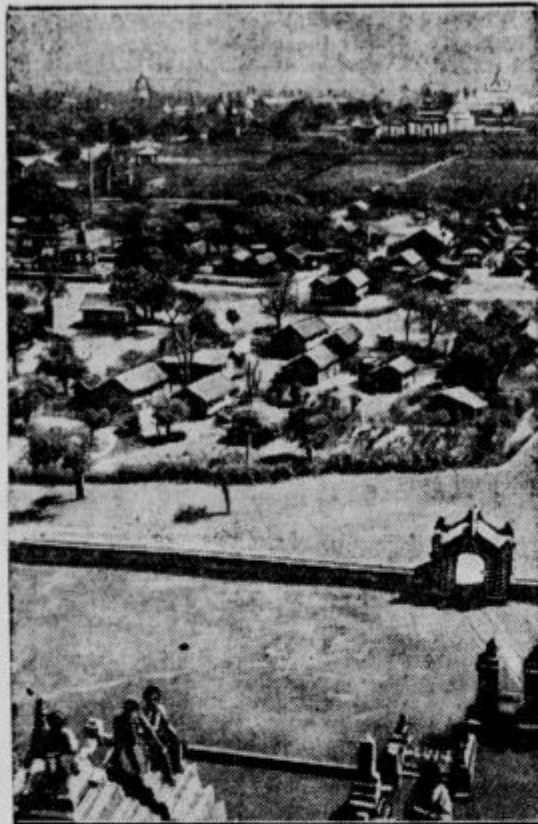
Delo o Zupančiču v francoščini

Gospod L. Tesnière, bivši upravitelj francoskega inštituta v Ljubljani, profesor slovanskih jezikov in slovstev na univerzi v Strasbourgu, bo izdal knjigo z naslovom »O. Zupančič«. To delo, ki izide v sredi decembra 1930, bo tvorilo obširen zvezek 450 strani, v formatu 14 X 20 cm. Poleg bio-bibliografskega uvoda in študija o Zupančičevem simbolizmu, bo obsegalo delo francoski prevod mnogih njegovih del. V subskripciji bo veljala knjiga 45 Din v navadni izdaji in 100 Din na razkošnem papirju (slednje izdaje bo le toliko izredov kolikor bo subskribentov in ne pride na knjižni trg). Naročila sprejema francoski inštitut v Ljubljani. Ker bo subskripcija čez dva tedna zaključena ter bo v knjižničarstvu delo občutno dražje priporočamo takojšnje naročilo.

Dr. Metod Dolenc: »Slovenska ljudska sodišča v dobi od 16. do 18. stoletja.« (Ponatis iz 239. knjige »Rada Jugoslovanske akademije znanosti in umjetnosti, Zagreb, 1930.) Marljivi zbiratelj gradiva za zgodovino slovenskega sodstva, čigar »Pravda o Veroniki Deseniški« je zbudila splošno pozornost, nam je poklonil v tej knjižici dragocen dar. V uvodu razpravlja o vinogorskih zborih kot avtonomnih ljudskih sodiščih ter o drugih avtonomnih ljudskih sodiščih iz raziskane dobe. Potem se bavi izčrpnje z zunanjo organizacijo ljudskih sodišč ter z njih notranjo organizacijo (Zakonite določbe glede vinogorskih zborov. — Vinogorski zbori v praksi. — Razlike glede drugih ljudskih sodišč). Najbolj zanimivi pa sta poglavji: »Pristojnost« ter »Postopek pri ljudskih sodiščih«, katerih poslednje obravnava ločeno zakonite določbe in praktično izvedbo. Ne le juristom, tudi historikom in ljubiteljem zgodovinskega čtiva bo Dolencovo delo zelo dobrodošlo.

Kres št. 9. Pravkar je izšel deveti zvezek tega novega našega fantovskega lista, ki se lepo razvija od številke do številke. Pogled nekaterih pesmi (P. Krizostom, Franjo Neubauer, Trnovčan in Stranik Dragomen) prinaša nadaljevanje lepe Fr. Jakličeve povesti »Janez z Visokega«. Omembe vredni je članek St. Poderžaja S.J.: V novi domovini pod Himalajo, a kar naravnost vzoren, kakor je bil prepotreben, je članek »Nekaj misli o knjigi« France Jesenovca. Lea Faturjeva je prispevala kitajsko pravljico »Žena je možu usojena«.

Naročajte »Slovenca«!

Vrtinčasti vihar v Birmi je opustošil velike dele dežele. Mnogo hiš se je podrla. Število človeških žrtev je znatno. Naša slika kaže tipično birmansko pokrajino.

Na krivi poti

Komunistični pisatelj Panait Istrati, ki se je mudil 16 mesecev v Rusiji, da bi proučeval ondote razmere, je postal neizprosni kritik sovjetskega sistema, ne da bi se bil svojemu komunistično-revolucionarnemu staležu odpovedal. Njegove izjave so torej tem več vredne. V svoji knjigi »Auf falscher Bahn«, ki je izšla v Monakovem, označuje sovjetske birokrate čisto odkrito »malovredna druhal, sodrga (elendes Gesindel), »morivce« itd. »Ti ljudje smrdje same laži in hinavščine (Stinken vor Lüge und Heuchelei)«... »O socializmu ni govora več« — nadaljuje pisatelj, »to je strahovlada.« Nastala je neka kasta, vsa nora na fordizem, na parfum, na pariške toalete; kasta, ki se je v nji zbrala mlada generacija polna fraz namesto idej. Bodočnost je ubita, kajti ti mladiči so leni do mogoča.«

MALI OGLASI

Vaša drobna vrstica 1:50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 1:50 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iskejo

Dekle
mlado, pridno in pošteno, išče službo k dobri krčmi, družini v Ljubljani. Ima veselje do kuhanja in do vseh gospodinjskih del. Naslov pove uprava SI. pod št. 13.194.

Kot trgovski vajenec

išče mesta mladenič-sirota, 17 let, ki je z odličnim uspehom dovršil meščansko šolo, je popolnoma zdrav, pa brez vseh sredstev. Pogoji: 3-letna učna doba, stanovanje in oskrba pri gospodarstvu. Oblika in obutev bi mu oskrbeli sorodniki. Cenji, ponudbe na upravo SI. pod št. 13.213.

Službodobe

Učenca
s potrebno šolsko izobrazbo sprejemem v trgovino mešanega blaga. Vsa oskrba v hiši. — Franc Perko, trgovec, Sv. Benedikt v Slov. gor.

Absolventka

trgovske šole z znanjem nemščine se išče v manjše industrijsko podjetje. Ponudbe z zahtevno plačo pod »Tudi začelnica« na upravo »Slovenca«.

Kontoristinja

popolnoma vešča slovenske in nemške stenografije in strojeписа se takoj sprejme. Ponudbe na Ljubljana, poštni predal št. 123.

Knjigovodkinjo

samostojno, za dyotstavno američansko knjigovodstvo, z znanjem strojeписа in slovenske stenografije, sprejemem. Prednost imajo reflektantije iz delavskih rodbin. Ponudbe pod zn. »Večletna praksa« na upravo »SI.« do 27. novembra 1930.

Prodajalko

pošteno, vpludno, prvovrstno moč, izveščano v spekeriji in galanteriji — sprejme trgovina S. J. Rožman, št. Vid nad Lj.

Menza

5 oseb pri večjem industrijskem podjetju na deželi išče s 1. jan. 1931 kuharico, ki bi opravljala tudi druga hišna dela. — Plača po dogovoru. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Kuharica« 13.196.

Učenko

zdravo, pridno in pošteno, mlado, dobro računsko, katera bi hotela nekoliko pomagati tudi v gospodinjstvu, se sprejme v trgovino z meš. blagom na deželi. Ponudbe na upravo »Dobro vzgojena« št. 13.182.

Pouk

Šoferska šola
prva oblast. konc. Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugauto). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Stanovanja

Dijaka ali gospoda
z vso oskrbo vzamem na stanovanje. Naslov pove uprava pod št. 13.203.

Lepo sobo

se odda eni ali dvema gospodičinama v Zeleni, Tovarniška ul. 21.

Vnajem

Trgovski lokal
z inventarjem ali trgovino z mešanim ali specerijskim blagom vzamem v najem na prometnem kraju pod primernimi pogoji s 1. jan. 1931. Ponudbe s točnimi podatki na upravo pod št. 13.161.

Gostilna

primerna tudi za lesnega trgovca, na prometnem kraju Slovenije, se išče v najem. — Naslov v upravi pod št. 12.727.

Pekarijo

na deželi vzamem v najem. Ponudbe na upravo pod št. 12.860.

Prodaja

Prostor za peka, mesarja ali gostilno. Naslov pove uprava pod št. 13.224.

Kupino

Vrednostne papirje
srečke, obligacije delnice kupuje upravištvo »Merkur«, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/II, tel. 30-52.

Vsakovrstno

Zlato znanje
po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Glasba

Klavirji!
Preden kupite klavir, si oglejte moje bogato zalogo prvovrstnih klavirjev. Prodajam najceneje, na najmanjše obroke, z garancijo. Najcenejša izposojevalnica »Warbinek«, Ljubljana, Gregorčičeva 5 in Rimska 2.

Pianino

z lepim močnim glasom, dobro ohranjen, poceni prodam. Kos, Kolodvorska ulica 26, II. nad.

Prodamo

Budilke
(vekarce) po 50 Din z garancijo. Ivan Pakiž, Pred Škofijo 15, Ljubljana.

Dežne plašče

pelerine, vsakovrstne čevlje, kravate, perilo, obleke itd., kupite od danes naprej najceneje pri Jančigaj-u, Celovška cesta (hiša g. Mahkote).

Pisalni stroj

Underwood, skoraj nov, se proda za 3800 Din. Ponudbe na upravo pod »Underwood« št. 13.073.

Polenovka

namočena, se dobi vsaki petek pri I. Buzzolini, Ljubljana, Lingarjeva ul.

Pisalni stroj

rabljen, z vidno pisavo, v dobrem stanju, se poceni proda. — Naslov v upravi pod št. 13.223.

Avto

zaprt, petsedežen, v najboljšem stanju, ugodno na prodaj. Naslov v upravi pod št. 13.210.

Železno peč

še skoro v novem stanju, 1,50 m visoko, po nizki ceni proda S. J. Rožman, št. Vid nad Ljubljano.

Puhasto perje

čisto čehano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg. Razpošiljam po poštne povzetju L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica perja.

Čistilni stroji

za žito pripraven za manjši mlin, popolnoma nov, ceno napredaj. Ogledati v tovarni oia Hrovat & Kemp. — Moste - Ljubljana.

RADIO BAR

Kakovost

BOŽIČNA RAZPRODAJA

Najnižje cene

Detektorski aparat le Din 135-

kompleten s slušalko, kristalom, držalom za kristal ter antenskim materijalom

1 ceven aparat Bar le Din 515-

kompleten s slušalko, elektronke, baterijami ter antenskim materijalom

3 ceven aparat Bar le Din 1450 -

kompleten z zvočnikom, akumulatorjem, anodno baterijo ter antenskim materijalom

4 ceven aparat Bar le Din 1985 -

kompleten z zvočnikom, akumulatorjem, anodno baterijo ter antenskim materijalom

4 ceven Harley H IV le Din 3350 -

kompleten z zvočnikom, akumulatorjem, anodno baterijo ter antenskim materijalom

4 ceven Harley HSG IV le Din 3980 -

kompleten z zvočnikom, akumulatorjem, anodno baterijo ter antenskim materijalom

Senzacija

Do konca leta 1930 20% popust na cenik 1930
Senzacija! Strokovno polnjenje akumulatorjev le po Din 8-.

Najstarejša širok. radio trgovina ter delavnica
RADIO BAR, Ljubljana, Mestni trg 5

Ali ste že poravnali naročnino?

Zahvala

vsem, ki ste najino ljubljeno mamo, gospo

TEREZIJO KRAKAR

hišno posestnico

v času njenega dolgega bolehanja tolažili s svojimi obiski, vsem, ki ste se poslovlili od nje na mrtvaškem odru, in vsem, ki ste jo spremili v tako obilnem številu na njeni zadnji poti proti Sv. Križu, kličemo iskreno: Bog plačaj!
Posebno hvaležna sva preč. g. kanoniku in gen. vikarju Ign. Nadrahu, ki je njene zemeljske ostanke blagoslovil in pokopal, vsem čč. gg. duhovnikom, čč. oo. frančiškanom, učitelstvu in učenkam II. dekliške meščanske šole in ostalemu učitelstvu. Bog povrni tudi vsem, ki so ji v znak ljubezni in spoštovanja poklonili vence in šopke ali sploh kdaj na katerikoli način izkazali naklonjenost in sočutje njej in ob prebriskem udarcu tudi nama.

Rajno zlato mamo priporočava v molitev in blag spomin!
V Ljubljani, dne 19. novembra 1930.

Angela in p. Beneš Krakar.

Naznanilo otvoritve

Cenjenim damam in gospodom naznanjam, da sem otvoril damski salon s posebnim vhomom in salon za gospode na

Turjaškem trgu št. 2, sedaj Novi trg št. 2
pol minute od kina Matice.

Izvrševal bom vsa dela, spadajoča v stroko, kot: pranje glave, friziranje, manikiranje in vodno ondulacijo ter specijelno striženje damskih frizur, bubi in dečjih frizur. Postrežba bo prvovrstna in točna.

Se priporoča cenj. damam in gospodom specialist v bubi striženju in frizer za dame in gospode

CIRIL VAŠL.

Črno sladko vino
novo, se toči pri I. Buzzolini, Lingarjeva ulica.

Med

cvetlični 1 kg . . 17 Din
sajov 1 kg . . 15 Din
dobavlja v vsaki množini
Mrak Valentin, čebelar v
Notranjih Gorah, pošta
Brezovica pri Ljubljani.

Dva dinamama

vporabljava tudi kot elektromotorja za istosmerni tok, oba dobro ohranjena, prvi 220/240 V. 105 amp. 42 KW, AEG Union, drugi 220 V 62 amp. 11,5 KW, Magyar - prodamo radi preureditve po jako nizki ceni. Ogledati v tovarni olja Hrovat & Ko., Moste-Ljubljana.

Peči na žagovino

najboljšega sistema in najbolj trpežne izdelave in razpošilja na poskušajo brez vsakega rizika za stranko, ker plača tovarnino tja in nazaj trdka Rihard Jakelj - Slovenj Gradec.

Banene trapine

in druga krmila tudi najcenej
Veletrgovina žita in moka.
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24.

Kajenja

Vas odvadi Nikoprost, ki stane 76 Din, pijančevanja pa Avinai, ki stane 220 Din. Razpošilja Lindič, Komenskega 36.

Drž. razredna loterija

Poročilo iz kolekture Ant. Golež, Maribor :: Aleksandrova cesta štev. 42.

Žrebanje V. razreda, 20. kola, osmi dan, 18. novembra 1930. — Izžrebani so bili sledeči dobitki (za event. tiskovne pogreške se ne odgovarja).

50.000 Din: 94.313.
20.000 Din: 55.509.
10.000 Din: 10.908, 65.496, 91.487, 84.766, 85.647, 88.969.
4.000 Din: 15.708, 22.647, 30.411, 44.362, 78.750, 81.601, 99.321.

2.000 Din:
11.267, 15.216, 15.711, 20.996, 24.470, 25.502, 26.016, 30.784, 31.580, 31.892, 32.083, 34.002, 34.308, 36.197, 37.339, 37.657, 37.956, 38.217, 44.015, 49.637, 51.664, 52.407, 54.597, 56.602, 57.422, 61.162, 61.495, 61.887, 63.000, 65.091, 65.829, 67.166, 67.183, 67.289, 68.703, 69.446, 70.626, 72.407, 72.623, 72.966, 74.747, 78.118, 81.645, 85.553, 85.677, 86.018, 87.999, 88.004, 89.533, 90.593, 91.032, 92.904, 93.102, 95.248, 95.314, 96.786, 97.593.

Naslednje žrebanje: 19. novembra.

Naznanjamo žalostno vest, da je naš
ljubi oče in last, gospod

Josip Fajdiga

kurjač drž. žel. v p.

danes po daljši bolezni v Gospodu zapal. Pogreb draga nam rajnika bo v petek 21. novembra ob pol 4 iz hiralnice sv. Jožefa na pokopališče k Svetemu Križu.

Ljubljana, 19. novembra 1930.

ZALUJOČI OSTALI

Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, znanec, prijatelj in stanovskim tovarišem tužno vest, da se je danes 19. novembra 1930 ob 5 v 51. letu svoje starosti, po dolgotrajnem in mukopolnem trpljenju, Bogu vdana preselila v večnost naša iskreno ljubljena sestra, teta itd., gospodična

KARLA ZMERZLIKAR

učiteljica v pokoju.

Pogreb drage pokojnice se bo vršil dne 21. novembra 1930 iz hiše žalosti na farno pokopališče v Mozirju ob pol 11.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

Mozirje-Celje-Maribor, 19. nov. 1930.

Pepi, brat. Mici, Miroslava

Kostanjevec, sestri,

ter ostali sorodniki.

29. zvezek: Savinec, NA POLJU SLAVE, 30. zvezek: Sienkiewicz, 31. zvezek: Conan Doyle, 32. zvezek: Remicki, 33. zvezek: Bridges, 34. zvezek: Sina, 35. zvezek: Brackel, 36. zvezek: Cirkuski OTROK, 37. zvezek: Dine, 38. zvezek: Dine, 39. zvezek: Dine, 40. zvezek: Dine, 41. zvezek: Dine, 42. zvezek: Dine, 43. zvezek: Dine, 44. zvezek: Dine, 45. zvezek: Dine, 46. zvezek: Dine, 47. zvezek: Dine, 48. zvezek: Dine, 49. zvezek: Dine, 50. zvezek: Dine, 51. zvezek: Dine, 52. zvezek: Dine, 53. zvezek: Dine, 54. zvezek: Dine, 55. zvezek: Dine, 56. zvezek: Dine, 57. zvezek: Dine, 58. zvezek: Dine, 59. zvezek: Dine, 60. zvezek: Dine, 61. zvezek: Dine, 62. zvezek: Dine, 63. zvezek: Dine, 64. zvezek: Dine, 65. zvezek: Dine, 66. zvezek: Dine, 67. zvezek: Dine, 68. zvezek: Dine, 69. zvezek: Dine, 70. zvezek: Dine, 71. zvezek: Dine, 72. zvezek: Dine, 73. zvezek: Dine, 74. zvezek: Dine, 75. zvezek: Dine, 76. zvezek: Dine, 77. zvezek: Dine, 78. zvezek: Dine, 79. zvezek: Dine, 80. zvezek: Dine, 81. zvezek: Dine, 82. zvezek: Dine, 83. zvezek: Dine, 84. zvezek: Dine, 85. zvezek: Dine, 86. zvezek: Dine, 87. zvezek: Dine, 88. zvezek: Dine, 89. zvezek: Dine, 90. zvezek: Dine, 91. zvezek: Dine, 92. zvezek: Dine, 93. zvezek: Dine, 94. zvezek: Dine, 95. zvezek: Dine, 96. zvezek: Dine, 97. zvezek: Dine, 98. zvezek: Dine, 99. zvezek: Dine, 100. zvezek: Dine.

Hans Dominik:

Moč treh

Roman iz leta 1955

Dr. Glosin je mislil na daljnje sklepe in izvršitve načrta z vedno večjo težavo. Nič več se mu ni hotelo posrečiti, da bi pravilno nadovezal sklepe enega na drugega. Začutil je, da ga nekako čudno tišči na mišicah v tilniku. Topo ga je pritiskalo v sencih. Dozdevalo se mu je, da ni več gospodar nad svojo voljo, temveč da mora slediti tujemu pritisku. Siloma se je skušal zbrati. Hotel je vstati iz naslanjača. Toda roke in noge so mu bile težke kakor iz svinca.

Z obupnim naporom se mu je slednjič posrečilo, da je odtrgal roko od naslonjala in jo dvignil do glave. Čutil je, da so pokrile njegovo čelo drobne potne kaplje.

Stol je stal v kotu pisarne. Vrata v sosedno sobo so se nahajala neposredno v bližini. Bila so pokrita samo z gosto zaveso iz bisernih vrvic. Obiskovalce, ki so prihajali k dr. Glosinu, je vodil njegov sluga vedno najprej v to sobo.

Zdravnik je čutil, kako grozi premočna tuja volja, da podjarmi njegovo lastno. Čutil je tudi, da sili od onih vrat vanj val tujega fluida. Medlo in mračno se je spominjal, da je slišal zvoniti pred nekim nedoločenim časom hišni zvonec. Val volje, močnejši in silnejši kakor njegov, ga bo pravkar podjarmil.

Prvi napad se je moral izvršiti v onih minutah, ko je bil tako popolnoma zatopljen v svojih načrtih in premišljevanju o diktatorjem povelju. Medtem ko so se njegove misli osredotočile na ta načrt, je

nudil prosto polje tujemu napadu. Sicer bi bil moral že prej čutiti vpliv, bi se bil že takoj mogel upreti. Tako pa se ga je šele zavedel, ko je bilo skoraj že prepozno. Šele ko je ohromela njegova lastna zmoglost samostojnega sklepanja, je začutil razločno tuji napad, toda tedaj se je tuji volji že posrečilo ohromiti njegovo.

Dr. Glosin se je boril liki obupanec. Vse, kar mu je še ostalo od volje, je stlačil v edino avtosugestivno povelje:

»Nočem... Nočem...«

Neprestano je oblikoval v možganih kratki stavek in občasno malone kakor telesni udarec ga je vsakokrat zadel nasprotni ukaz tuje sile: »Moraš... Moraš... Boš...«

Minevale so minute. Fina porcelanasta ura na kamini je udarila četrt. Dr. Glosin je slišal razločno udarec in zbral je moči za nov napor. Če bi se mu le hotelo posrečiti, da bi vstal... Popolnoma nemo goče.

Dr. Glosin se je trudil, da bi se prosto razgibal. Pogledal je na svoja kolena. Poskušal je, da bi zapovedal mišičevju svojih nog, naj dvignejo njegovo telo. In že je začutil v istem hipu, da je udarjal tuji ukaz »Moraš« s povečano silo na njegov jaz, da je pustil svojo celo osebnost brez varstva, čim je hotel vplivati posebej na enega svojih udov in ga premakniti.

Bolestni pritisk okrog tilnika je postajal silnejši. Telesna bolečina se je širila in se raztegnila po celi levi strani obraza, po strani telesa, ki je bila obrnjena proti biserni zavesi. Dr. Glosin je čutil, da bo moral kmalu podleči, ako se mu ne posreči, da obrne telo in se upre oči v oči tuji volji.

Že je minila v nemem, obupnem boju četrt ure. Ura je udarila dvakrat. Dr. Glosin jo je slišal le še ko iz daljave, tako približno, kakor zaznavamo še nedoločno in medlo zadnji šum, preden zaspimo. Z obupnim naporom je zbral ostanek svoje volje v edinstveno povelje. In že tri četrtine ohromelo telo je ubogalo temu naporu volje. Z enim kratkim sunkom se je zdravnik okrenil na stolu, da je gledal z obrazom naravnost v biserno zaveso. Za hip se je zdelo, da bosta mišičevje in lastna dejavnost zlomila tuji vpliv. Toda le za trenutek. Medtem ko je dr. Glosin zapovedoval svojemu telesu, da se obrne, je pustil svoj celi jaz brez varstva pred tujim napadom. Hip brez varstva je zadostoval. Vzdihi je in sklonil glavo na prsa, s široko odprtimi očmi.

Izza biserne zaves je stopil Atma v sobo tik k spečemu. Tudi on je izgledal izžupan. Silvester Bursfeld, ki mu je neposredno sledil, je opazil to s strahom. Indec je stopil k spečemu in ga pogladil po očeh in čelu. Silvester je opazil kako je skušal indec obvladati svojo lastno izžupanost, kako se je sam siloma trudil in spustil znova cele reke svojega lastnega fluida volje v telo spečega. Potem je stopil nazaj in se zgrudil na stol. Na njegov mig je stopil Silvester Bursfeld za duri, tako da ga Glosin ni mogel videti.

Zopet so pretekle minute. Ura je udarila trikrat. Tedaj se je vrnilo življenje v dremajočo postavu. Dr. Glosin se je vzravnal ko človek, ki se prebudi iz globokega spanja. Pogladil si je čelo, kot da mora zbrati svoje misli. Potem je začel govoriti sam s seboj.

»Kaj sem hotel... Oh da... po prstan moram. Je v bančni blagajni...«